

Naród radziecki przygotowuje się do uroczystego obchodu 80 rocznicy urodzin Włodzimierza Lenina

MOSKWA. — Naród radziecki przygotowuje się do uczczenia 80 rocznicy urodzin założyciela i wodza Partii Bolszewickiej i państwa radzieckiego — WŁODZIMIERZA LENINA. W całym kraju w zakładach przemysłowych i kolchozach, na wyższych uczelniach i w klubach robotniczych odbywają się uroczyste akademie, poświęcone życiu i działalności Lenina. W lenińskim rejonie Moskwy wygłaszane są odczyty o Leninie. Liczne wycieczki zwiedzają w Ulanowsku dom, w którym urodził się Włodzimierz Lenin. W okresie ub. 20 lat dom ten, odwiedziło ponad milion osób. W Leningradzie organizowane są wycieczki do miejsc związanych z życiem i rewolucyjną działalnością Lenina. Dziesiątki tysięcy robotników leningradzkich zwiedza Muzeum im. Lenina w Leningradzie i Pałac Zimowy. W Gorkach pod Moskwą, w domu w którym mieszkał i pracował Lenin, istnieje muzeum, w którym znajdują się liczne fotografie, dokumenty i materiały, obrazujące życie i działalność Lenina.

GŁOS PIOTRKOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VI) ŚRODA 19 KWIETNIA 1950 ROKU. Nr 107 (1388)

Polski Kongres Obrońców Pokoju obradować będzie w Warszawie 1 września

Dnia 16 bm. w drugim dniu obrad Prezydium Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju omówiono i przyjęło uchwały, wytyczające plan działania komitetów pokoju na najbliższą przyszłość. Posiedzenie Prezydium przyjęło m. in. do zatwierdzenia jacych wiadomości sprawozdanie tow. Leona Kruczkowskiego z obrad Sejsji Sztokholmskiej, uchwałę w sprawie organizacji ruchu pokoju w Polsce, w sprawie Polskiego Kongresu Obrońców Pokoju; pierwszomajowej zbiórki na Fundusz Obrońców Pokoju; oraz w sprawie przyznania nagrody dla zwycięskiej drużyny Wyscigu Pokoju. „Trybuna Ludu” i „Rudego Prawa”

Uchwały Prezydium Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju

Uchwala w sprawie zwołania Polskiego Kongresu Obrońców Pokoju. Polski Komitet Obrońców Pokoju wzywa wszystkie komitety obrońców pokoju do najszerzej popularyzacji uchwał sztokholmskich. Uchwala powzięta przez Prezydium Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 1950 r. Prezydium Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju przynajmniej do zatwierdzenia wiadomości sprawozdanie Leona Kruczkowskiego z obrad sztokholmskiej sejsji Światowego Komitetu Obrońców Pokoju i wyraża podziękowanie członkom polskiej delegacji za należyte reprezentowanie polskiego ruchu obrońców pokoju i owocny udział w doniosłych pracach sejsji sztokholmskiej, oraz postanawia wcielić w życie uchwały sejsji sztokholmskiej. Domagamy się zakazu użycia broni atomowej, jako oręża napaści wojennej i masowej zagłady oraz ustanowienia ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tej uchwały. Będziemy uważali za zbrodniarza wojennego ten rząd, który by pierwszy zastosował broń atomową przeciw jakemukolwiek krajowi. W związku ze zwołaniem Światowego Kongresu Obrońców Pokoju na jesień 1950 roku, Polski Komitet Obrońców Pokoju postanawia zwołać na dzień 1 września br. Polski Kongres Obrońców Pokoju w Warszawie. Delegatów na Kongres wybiorą terenowe komitety obrońców pokoju w liczbie i w sposób ustalony instrukcją.

Plastycy, pisarze i publicyści solidaryzują się ze sztokholmskimi uchwałami Komitetu Obrońców Pokoju

WARSAWA (PAP). — Na konferencji dyskusyjnej, zorganizowanej w związku z I Ogólnopolską Wystawą Plastyki, powzięto rezolucję, głoszącą, że: Zgromadzeni na konferencji dyskusyjnej, odbytej w związku z I Ogólnopolską Wystawą Plastyków w Warszawie — polscy artyści plastycy, historycy sztuki, krytycy sztuki, pisarze i publicyści przyłączają się do uchwał sztokholmskiej sejsji Światowego Komitetu Obrońców Pokoju. Rezolucję podpisali: Kisielaw Aleksy Wasiliewicz, Gierasimow Aleksander Michajłowicz, ZSRR, Zamoszkin Aleksander Iwanowicz — ZSRR, Hua-Czang-Vu, Lur-Kai-Tche — Chiny Ludowe, Na gel Otto — Demokr. Niemcy, Solta Vladimir — Czechosłowacja, Calegas Borys — Rumunia, Luiza Hawas — Węgry, Gleb — Polak z Francji oraz 253 plastyków — uczestników konferencji.

W imię obrony pokoju setki milionów ludzi składa podpisy pod Apelem Sztokholmskim

Odpowiedzią na knowania wierzycieli pokoju, którzy chcieliby rozpocząć nową zawieruchę wojenną, są setki milionów podpisów pod Apelem Sztokholmskim. Podpisy te wyrażają wolę narodów świata i świadczą najdotkliwiej, jak droga jest każdemu uczciwemu człowiekowi sprawa pokoju. A oto doniesienia o przebiegu kampanii pokojowej w licznych krajach: AUSTRALIA. Jak donosi z Melbourne Agencja TASS, Australijski Kongres Obrońców Pokoju rozpoczął się wczoraj, w którym wzięło udział ponad 15 tysięcy osób. Sala w której odbył się wiec udekorowana była emblematami pokoju i wielkimi transparentami z napisami: „Zjednoczmy się w imię obrony pokoju”, „Zjednoczeni — uderzmy zbrodnicze plany podżegaczy wojennych”. Uczestnicy powitali hucznymi oklaskami przedstawiciela Brytyjskiego Komitetu Obrony Pokoju — dziekana katedry Canterbury Hewletsa Johnsa. Oświadczył on, że podżegacze wojenni rozpętali wściekłą kampanię oszczerstw przeciwko Związkowi Radzieckiemu za to, że prowadzi on konsekwentną politykę pokojową. Johnson podkreślił, że nie ma na świecie narodu, który by tak szczerze pragnął utrwalenia pokoju — jak naród radziecki. W. BRITANIA. Brytyjski Komitet Obrony Pokoju zorganizował wiec, na którym podano do wiadomości, że wszyscy obywatele bry-

Masowa demonstracja w stolicy Belgii przeciwko agresywnym planom imperialistów

BRUKSELA (PAP). — Przed gmachem, w którym odbywają się obrady t. zw. Rady Konsultatywnej Unii Zachodniej odbyła się potężna manifestacja ludności na znak protestu przeciwko agresywnemu układowi Unii Zachodniej. Manifestanci nieśli transparenty z hasłami: „Niech żyje pokój!”, „Precz z wojskowymi porozumieniami, zmontowanymi przez imperialistów amerykańskich”. Manifestantów, demonstrujących przed gmachem, w którym toczyły się narady Unii Zachodniej, usiłowała rozpedzić policja. Aresztowano i pobito przy tym kilkadziesiąt osób, które wznosiły okrzyki przeciwko podżegaczom wojennym. Wśród aresztowanych znajdują się członkowie Komitetu Obrońców Pokoju oraz wieciu b. członków Ruchu Oporu.

W całym kraju trwają przygotowania do uroczystego obchodu Święta Pierwszomajowego

WARSAWA (PAP). — W całym kraju trwają przygotowania do jak najwspanialszego obchodu Święta 1 Maja. Dnia Solidarności wszystkich ludzi pracy na całym świecie. Setki tysięcy robotników i chłopów mało i średniorolnych, kobiet i młodzieży podjęły Czyn 1-Majowy. Kównoległe z wykonaniem zobowiązań produkcyjnych, ludność miast i wsi przygotowuje się do zmanifestowania licznym udziałem w akcjach i pochodach swej niezłomnej woli pracy i walki dla pokoju, dla socjalizmu w Polsce oraz swej solidarności z masami pracującymi całego świata. W warszawskich zakładach pracy odbywają się masowe zebrania, na których wygłaszane są referaty o 1 Maju. Tysiące ludzi partyjnych i bezpartyjnych biorą udział w przygotowaniu uroczystych akademii i innych imprez 1-Majowych. Podczas ogólnokrajowej narady prezesów i sekretarzy wojewódzkich zarządów Związków Samopomocy Chłopskiej, działacze samopomocy

Ludność Lyonu demonstruje przeciwko Bidault

GENEWA (PAP). — Z Lyonu donoszą, że na otwarcie Targów Lyonskich przybył premier rządu francuskiego — Georges Bidault. Liczne rzesze mieszkańców Lyonu zgromadziły się przed wejściem na teren Targów i gdy przybył imuzymy rządowe zaczęły wznosić wrogie okrzyki przeciwko premierowi i domagać się położenia kresu imperialistycznej wojnie w Vietnamie. Oddział policji usiłował rozproszyć manifestantów, aresztując kilkanaście osób.

SOCJALISTYCZNA DYSCYPLINA PRACY przyspieszy nasze zwycięstwo w walce o Plan 6-letni

WARSAWA (PAP). W związku z wnieśieniem pod obrady Sejmu projektu ustawy „O zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy”, rozszerzone prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych stwierdza, że odzew, jaki projekt ustawy znalazł w całym kraju, świadczy dobitnie o tym, iż sprawa nowej socjalistycznej dyscypliny dotarła całkowicie w najszerzych masach robotniczych, że stała się ich własną, żywą sprawą, związaną z najgłębiej pojętym interesem Państwa Ludowego. Związki Zawodowe od pierwszych dni istnienia Polski Ludowej stale wskazywały na znaczenie świadomej dyscypliny pracy dla dzieła odbudowy kraju i dla rozwoju naszej gospodarki narodowej. Świadoma dyscyplina na pracy wpływa z samej istoty na wesoły stosunek klasy robotniczej do pracy w warunkach Polski Ludowej. Dał temu wyraz II Kongres Związków Zawodowych w rezolucji, głoszącej, że: „Istotną i nieodłączną cechą nowego, socjalistycznego stosunku do pracy jest świadoma dyscyplina”. W Polsce przedwzrostowej dyscyplina pracy była wymuszana przez kapitalistów i rządy sanacyjne bi-

Uchwała Prezydium CRZZ

czem bezrobocia i głodu. Dziś w Polsce Ludowej zniknęła bezpowrotnie groźba bezrobocia, a robotnicy pracują z pełną świadomością, że są współgospodarzami kraju. Dzięki socjalistycznemu współzawodnictwu polska klasa robotnicza wykonała przedterminowo Plan 3-letni, osiagając stopę życiową wyższą od przedwojennej. Obecnie masy pracujące Polski przysąpiły z entuzjazmem do realizacji Planu 6-letniego. W ofiarnym trudzie i walce o zwycięstwo w wykonaniu Planu 3-letniego i realizację zadań pierwszego roku Planu 6-letniego, o umocnienie zrebów ludowej ojczyzny na jej drodze do socjalizmu, klasa robotnicza nadała dyscyplinę pracy nową, socjalistyczną treść. Wykonanie Planu 6-letniego wymaga dalszego wzrostu wydajności pracy, dalszego rozwoju współzawodnictwa, nowatorstwa i racjonalizatorstwa oraz bezwarunkowego orze strzegania socjalistycznej dyscypliny pracy. Ołbrzymia większość mas robotniczych ofiarne i świadomie wy-

- 1 Bezwarunkowego przestrzegania przepisów ustawy, do bezwzględnej i systematycznej walki ze wszelkimi przejawami naruszenia dyscypliny pracy oraz z pojedynawym stosunkiem do lażików.
2 Mobilizacji w tej walce ogółu pracowników fizycznych i umysłowych.
3 Wzmocnienia pracy ideologicznej i politycznej - wychowawczej nad pogłębieniem wśród ogółu pracowników socjalistycznego stosunku do pracy i środków produkcji. W szczególności należy objąć pracą w chowawczą tych robotników i pracowników, którzy wskutek niskiego stopnia uświadczenia klasowego zaniedbują swoje obowiązki.
4 Wyróżnienia pracowników, którzy dla współtowarzyszy są wzorem pod względem przestrzegania dyscypliny pracy i sumiennego wykonywania swoich obowiązków. Wykonanie tych zadań zapewni pełną mobilizację klasy robotniczej do wykonania Planu 6-letniego, do przyspieszenia budowy socjalizmu w naszym kraju, do dalszego podniesienia dobrobytu mas pracujących.

„Sztandar Młodych” nowy dziennik młodzieżowy

WARSAWA (PAP). — W wyniku konkursu rozpisanego przez Wydział Prasowy Zarządu Głównego ZMP na nazwę pisma młodzieżowego, komisja konkursowa postanowiła nadać dziennikowi młodzieżowemu nazwę „SZTANDAR MŁODYCH”. Projekt nazwy „Sztandar Młodych” nadesłali: Jan Wójcik z osiedla Milejów, Czesław Jeryński z 62 brygady SP w Kowarach, Hanna Kopczyńska z Warszawy i ob. z Łodzi, ukrywająca się pod pseudonimem „Zetempówka”. Pierwszy numer „Sztandaru Młodych” ukaże się w dniu święta klasy robotniczej — 1 Maja.

Powołanie Zrzeszenia Studentów Polskich

WARSAWA (PAP). — Kulminacyjnym punktem Kongresu Studentów Polski było podjęcie w końcu drugiego dnia obrad przez delegatów młodzieży akademickiej z całego kraju — po udzieleniu absolutorium radzie naczelnej FPPOS — jednomyślnej uchwały o przekształceniu FPPOS w jednolitą, powszechną i dobrowolną organizację o funkcjach zawodowych — pod nazwą Zrzeszenie Studentów Polskich. Historyczną dla ruchu studenckiego uchwałę przyjęli zebrani jednomyślnie wśród manifestacji niezwykłego zapалу i entuzjazmu dla podstawowego założenia politycznego nowej organizacji, którym jest: JEDNOŚĆ MŁODZIEŻY W WALCE O POKÓJ I W PRACY DLA OJCZYZNY.

NIEWZRUSZONA PRZYJAŹŃ I WSPÓŁPRACA narodu radzieckiego i polskiego

W. Moczalów
Sekretarz Komitetu Słowiańskiego ZSRR

Dnia 21 kwietnia 1945 r., a więc na kilka dni przed zakończeniem drugiej wojny światowej przeciwko faszystowskiemu Niemcom, wielki wódz narodów ZSRR, Józef Stalin podpisał, z ramienia prezydium Rady Najwyższej ZSRR, układ o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między Związkiem Socjalistycznym Republiki Radzieckiej i Rzeczpospolitą Polską.

Układ ten otworzył nową kartę w historii stosunków dwóch narodów, stosunków, które w ciągu ostatnich pięciu wieków nacechowane były wzajemną wrogością i nieufnością, powodującymi często konflikty wojenne.

„Znaczenie niniejszego aktu — mówił Stalin — polega na tym, że kończy i grzebie on dawne stosunki pomiędzy naszymi krajami i stwarza nową, realną podstawę dla zmiany dawnych, nieprzyjaznych stosunków na stosunki przyjazne i przyjaźni między Związkiem Radzieckim i Polską”.

Ala umowa ta nie tylko zapewnia wzmocnienie więzów przyjaźni i demokratycznej współpracy między naszymi narodami. Posiada ona również ogromne znaczenie międzynarodowe, albowiem jednolity front naszych narodów jest poważną tarczą na drodze agresji imperialistycznej w Europie, obrzyliśmy wkładem do sprawy pokoju na całym świecie.

W całej pełni uświadomiła się dziś znaczenie tej umowy dla życia obywateli narodów. Szczęść i słachetnie wysiłki naszych narodów, oparte na wzajemnym poszanowaniu niezawisłości i suwerenności, przyczyniły się do wzrostu potęgi naszych krajów, do wzrostu dobrobytu naszych narodów, do powstania i rozwoju nowej, potężnej, niepodległej Polski Ludowej.

Wojna i lata okupacji faszystowskiej przesyłała nas, jak straszliwy huragan, niosąc narodowi polskiemu bezmiar cierpienia i zniszczenia. Ludzie radzieccy pamiętają, że co piąty Polak zginął z rąk oprawców hitlerowskich, wiedzą o ogromnych stratach, jakie poniosła Polska. Dla

tego też w dniu 5 rocznicy podpisania układu naród radziecki z radością stwierdza, że naród polski osiągnął wybitne sukcesy w dziedzinie odbudowy i rozwoju gospodarki i kultury kraju.

W niezwykle krótkim okresie czasu, dzięki bohaterstwu i wysiłkom narodu polskiego, jego awangardy — klasy robotniczej — z Polską Zjednoczoną Partią Robotniczą na czele, wstała z ruin nowa, potężna Polska demokratyczna, o której mówił Józef Stalin.

Z uczuciem obywatelskiej satysfakcji naród radziecki stwierdza, że jednym z głównych czynników tego gigantycznego procesu przebudowy nowej Polski, która przelotczyła się w kraj przemysłowo-rolniczy, jest prawdziwie braterska przyjaźń i prawdziwie demokratyczna współpraca między narodami polskim i radzieckim.

Geniusz wielkiego Stalina zrealizował obecnie to, o czym marzyli najlepsi przedstawiciele naszych narodów.

W przepięknych strofach opisuje Aleksander Puszkina marzenia wielkiego syna narodu polskiego, Adama Mickiewicza, aprobując z całego serca te marzenia:

„Mówił o przyszłych czasach,
edy narody
Zapomną waszą — i w rodzinie
wielką
Połączą się”.

A sam Mickiewicz w swym politycznym testamentie pisał: „zawsze będziemy po stronie ludzi, którzy, w pełni instynktów postępowania mas, pracować będą nad zbudowaniem ustroju społecznego, zgodnego z nowymi potrzebami ludu”.

*) A. Mickiewicz, „Nasz program” Trybuna Ludów, Paryż, 14 marca 1849, wg zbioru PZWS, Warszawa 1949.

Zarówno naród radziecki, jak i polski budują obecnie ustrój społeczny, odpowiadający interesom najszerzszym mas pracujących.

Świadczą o tym nasze plany gospodarcze — stałowskie plany pięcioletnie, świadczą o tym wspaniały, sześciolletni plan rozwoju gospodarki narodowej i kultury nowej Polski Ludowej, plan zbudowania fundamentów socjalizmu w Polsce.

Obecnie nadszedł czas, o którym marzył dla narodu polskiego Adam Mickiewicz, pisząc w epilogu do „Pana Tadeusza”:

„O, gdybym kiedy dożył tej pocięchy,
Żeby te księgi zbliżył pod strzechy,
Żeby wieśniaczki kręcać kołowrotki
Gdy odpiewają ulubione zwrotki”.

Gdyby też wzięły na koniec do ręki Te księgi proste, jako ich piosenki.

W nowej Polsce zakwitło szczęśliwe, wolne życie, dostatek i kultura. Do szkół polskich uczęszcza 4,5 miliona uczniów, nie do poznania zmieniło się oblicze wsi.

Ludzie radzieccy stwierdzają z uczuciem dumy i radości, że naród polski wita piątą rocznicę historycznego układu w okresie bujnego rozwoju sił i talentów.

Wieloletkowe dzieje Polski nie znają dotychczas równie wspaniałego wiosny narodu, kiedy to obfitym strumieniem zabiły ożywcze źródła radości, szczęścia i dostatku.

Ale ludzie radzieccy wiedzą również, że rozwój nowej Polski nie od bywa się w drodze pokojowej i bez wstrząsów, lecz w warunkach walki i ostrej walki klasowej. Wrogo klasowi wewnątrz Polski i za jej granicami pragną zniszczyć osiągnięcia nowej Polski, pragną zerwania łączącej ją ze Związkiem Ra-

dzieckim więzów przyjaźni, ponownie przeciwstawiają Polsce w bazę awantur imperialistycznych przedwko ZSRR i krajom demokracji ludowej.

„Ale nigdy, przynigdy to się nie stanie! Zdradzieckie plany imperialistów skazane są na nieuchronną klęskę, czego rekojmia jest krzepnąca coraz bardziej przyjaźń i zacieśnianie się wzajemna współpraca obu narodów, jest rewolucyjna czujność tych narodów wobec machinacji wrogów”.

Niech żyje niezachwiana przyjaźń między narodami polskim i radzieckim, niezwadana gwarancja pokoju i pomysłności narodów, gwarancja ich rozwoju na wielkiej drodze do komunizmu!

Tezy kwietniowe W 33 rocznicę powrotu Lenina do Piotrogradu

Dnia 16 bm. upływały 33 lata od chwili, gdy Włodzimierz Lenin powrócił z zagranicy do Piotrogradu. Tysiące robotników, żołnierzy i młynarzy witało go entuzjastycznie na Dworcu Finlandzkim. Tutaj, z autą pancernego rozległy się słowa wielkiego wodza, nawołujące prelarat do walki o zwycięstwo rewolucji socjalistycznej.

Obecnie plac ten nosi imię Włodzimierza Lenina. Pośrodku placu wznosi się pomnik, wyobrażający Lenina w chwili wygłaszania przemówienia na aucie pancernym. Do okola pomnika urządzono skwer i zielone. Na plac ten, podobnie przesła jak i do wszystkich innych zabytków Leningradu, związanych

z pamięcią Lenina, w ciągu ostatnich dni ciągną tłumy wycieczki i dzi praci.

Na placu buduje się obecnie kilka monumentalnych gmachów; plac ten stanie się wspaniałym pomnikiem architektonicznym ku czci twórcy partii bolszewickiej i państwa radzieckiego.

W przedsiębiorstwach, urzędach i zakładach naukowych ZSRR odbywają się wykłady, referaty i pogadanki na temat Tez Kwiecniowych, wygłoszonych po raz pierwszy przez Włodzimierza Lenina przed 33 laty — 17 kwietnia 1917 r. na zebraniu kierowniczych pracowników partyjnych w Pałacu Tauryżkim.

Ostrzeżenie dla podżegaczy wojennych

Anglo-amerykańscy podżegacze wojenni upodobał sobie ostatnio stolicę Holandii jako miejsce swych zebrań. W końcu marca zjechali do Hagi przedstawiciele krajów — uczestników paktu atlantyckiego na konferencje w sprawie rozwoju produkcji wojennej i zaopatrzenia tych krajów w sprzęt wojenny. W tejże Hadze odbyła się następnie konferencja „Komitetu Obrony Unii Północno-Atlantyckiej” pod przewodnictwem szefa sztabu armii amerykańskiej, gen. Bradley’a.

Organizatorzy kolejnych konferencji liczyli, że w położonej nad cichymi, cieniistymi kanałami stolicy holenderskiej będą mogli w spokoju montować swoje antyludowe spiski, tworzyć nowe, ludobójcze plany awantur wojennych. Jednakże miliony angiolo-amerykańscy i ich holenderscy zażurnicy srodze się zawiedli.

Na wiadomość o projektowanych konferencjach masy pracujące Holandii zorganizowały ogólnokrajowe „sztafety pokoju”. Do Hagi pojechały przybywać delegacje upoważnione do złożenia kategorycznego protestu przeciwko knowaniom podżegaczy wojennych.

Włókniarze Enschedel, robotnicy portowi Amsterdamu, hutnicy Rotterdamu, organizacje społeczne Hamerfortu, Zaandamu i innych miast zwróciły się do rządu Drey’a z żądaniem zaprzestania przygotowań wojennych, wystąpienia Holandii z agresywnego paktu atlantyckiego i nawołowania przyjaznych stosunków ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

Holenderski Komitet Obróńców Pokoju zwrócił się do mas pracujących Holandii z apelem, by w dniu 1 kwietnia wyszły na ulice Hagi, dla zdemontowania wózków ministrów spraw wojskowych krajów paktu atlantyckiego w swej niezłomnej woli utrwalenia pokoju i ustanowienia przyjaznych stosunków między narodami.

W myli wskazówek generałów amerykańskiej władze holenderskie zaka zały demonstracji. Jednakże zarządzenie nie było odnośno skutku. Rankiem,

1 kwietnia zaczęły napływać do Hagi liczne delegacje mas pracujących z Rotterdamu, Groningen, Zaandamu, Haarlemu, Limburga i innych miast holenderskich. Demonstracja pod hasłem: „Precz z orężem!”, „Precz z generałami!”, „Precz z bombą atomową!”, „Precz z wojną!” — rozpoczęła się tłumnym wiecem na jednym z placów Hagi. Przewodniczącym Holenderskiego Komitetu Obróńców Pokoju, Bakker, przemawiając na wiece, powiedział m. in.:

„Idziemy razem ze wszystkimi krajami demokratycznymi, razem z wielkim Związkiem Radzieckim, który kroczy na czele ruchu o szczęśliwą przyszłość całej ludzkości. Oświadczamy dziś podżegaczom wojennym, którzy przybyli do Hagi dla opracowywania planów wojennych, że nie będziemy wyładowywać broni amerykańskiej!”

Po zakończeniu wiecej potężne ko-

lumny demonstrantów przemarszowały ulicami miasta. Policja nie odważyła się przerwać pochodu.

Zdecydowany protest holenderskich mas pracujących dowodził, że wszędzie pali się grunt pod stopami podżegaczy wojennych, że ruch w obronie pokoju zatacza coraz szersze kręgi.

„Ten, kto pierwszy użyje bomby atomowej — pisze holenderska gazeta „De Waarheid” — winien podzielić los Hitlera, Goeringa, Seyss-Inquarta. Od Łaby do Morza Żółtego stanął zwarty murem wielki front narodów, występujących w obronie pokoju i szczęśliwego jutra całej ludzkości. Miliony ludzi na całym świecie solidaryzują się z tym potężnym frontem pokoju!”

Słowa te powinny dobrze zapamiętać zaoczniczy podżegacze wojenni, którzy opracowywali w Hadze nowe plany agresji!

Ilia Erenburg o roli uczonych, literatów i dziennikarzy w walce o pokój

FRAGA (PAP). — Znany pisarz radziecki ILIA ERENBURG udzielił przedstawicielowi agencji CTK wywiadu, w którym omówił znaczenie wymagającego się na całym świecie ruchu w obronie pokoju.

Erenburg przybył do Pragi w dniu 17 kwietnia i pozostanie w Czechosłowacji przez trzy dni.

Podkreślił on, że uczeni i pracownicy nauki mogą i powinni odegrać bardzo ważną rolę w walce o utrzymanie pokoju. Uczeni, literaci, dziennikarze i wszyscy przedstawiciele inteligencji mogą przyczynić się bardzo do wydatnie do rozwoju ruchu w obronie pokoju, wyśladając prostym ludzom na całym świecie zna-

czenie tego ruchu — powiedział Erenburg.

„Dyplomacja atomowa” i polityka podżegania do wojny stanowią groźbę dla pokoju, dla cywilizacji i dla całej ludzkości — oświadczył dalej Erenburg. Jednakże sily obrony pokoju wzrastają z każdym dniem. Nasza wiara w zwycięstwo sprawy pokoju wypływa z pewnością, że przystąpi człowiek, że masy ludowe na całym świecie zjednoczą się i udaremnią zbrodnicze plany podżegaczy wojennych.

Ilia Erenburg udaje się z Czechosłowacji do Belgii i Francji. Zbiera on materiały do drugiego tomu swej książki „Burza”.

Opinia publiczna aprobuje porozumienie między Państwem a Kościołem

Wiadomość o podpisaniu porozumienia między Rządem Polskim i Episkopatem przytęła została przez społeczeństwo polskie z uznaniem i zrozumiałym zainteresowaniem. Wyrazem tego są głosy prasy polskiej, oceniającej unormowanie stosunków między Państwem a Kościołem.

„TRYBUNA LUDU” stwierdza, że: „Przez zawarcie tego porozumienia stało się zadanie stanowisk, które temu niejednokrotnie dawał wyraz Rząd i najszerze koła społeczeństwa.

Porozumienie oparte jest na zasadach, w których wyraża się racja stanu Polski Ludowej, normalizacja stosunków między Państwem i Kościołem, poszanowanie swobód religijnych”.

„Dobrze się stało — pisze „Trybuna Ludu” — że stanowisko części duchowieństwa, wypowiadającej się w ostatnich miesiącach za lojalnym stosunkiem Kościoła do Państwa, zna lażło wyraz w akcie porozumienia, które niewątpliwie umacnia sily pokoju, potęguje poczucie spokoju w społeczeństwie, jest wynikiem wspaniałych osiągnięć Polski Ludowej na wszystkich polach budownictwa gospodarczego, kulturalnego i państwowego”.

Organ Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego „WOLA LUDU” pisze: „Politykę Rządu w sprawach wiarzeń religijnych i Kościoła poparli całkowicie najszerze masy wierzących. Wyrazem tego poparcia jakie udzielił wierni polityce Rządu była z koleją postawa niższego duchowieństwa. Duchowieństwo to w sposób wyraźny żądało od swych władz, by to porozumienie się z Rządem właśnie na płaszczyźnie przez Rząd określonej”.

„Istnieje bezpośredni wpływ osiągniętego porozumienia na różne dziny naszego życia. Zwraca na to uwagę „RZECZPOSPOLITA”.

„Rozpoczęliśmy wielką batalię o realizację Planu 6-letniego, o budowę dobrobytu, sprawiedliwego ładu społecznego. Rozpoczęły ją masy pracujące Polski wspaniałym wysiłkiem Czynu 1-Majowego. Porozumienie, o którym dziś donosimy, oznacza dalsze, bardziej szerokie i bardziej jeszcze zgodne zespolenie wysiłku wszystkich ludzi dobrej woli i rzetelnej pracy w walce o realizację naszych ambitnych zamierzeń. Pozwoli ono na zwiększenie naszego wkładu w toczącą się na całym świecie walkę o pokój, likwidując jeszcze jedną próbę ślania w Polsce fermentu przez wroga czynnik zaradcze”.

Niezwykle charakterystyczne są opinie prasy katolickiej. „SŁOWO Powszechne” — organ kół katolickich, jednocześnie z komunikatem o podpisaniu porozumienia, zamieszcza dwa artykuły na jego temat, pła ra Konstantego Lubieńskiego i Pawła Jasienicy.

Lubieński w artykule pt. „Historyczna decyzja” pisze: „Było by błędem ocenić fakt zawarcia układu między Rządem Pol-

ski Ludowej a polskim Episkopatem jedynie z punktu widzenia gry politycznej. Błąd polegałby na wyrażeniu splecieniu zagadnienia, na fałszywym w istocie naświetleniu stanowiska obu stron”.

„Stanowisko Rządu — pisze dalej „Słowo Powszechne” — jest niewątpliwie wyrazem jego założenia ideologicznego, polegającego na faktycznym uznaniu wolności życia religijnego. Gdyby bowiem Rząd naruszał podstawowe zasady katolicyzmu, po wyższe założenie ideologiczne było by fikcją, a dekret o wolności sumienia marną literą prawa”.

Jeśli zaś idzie o decyzje Episkopatu — to u podstaw jej również leżało i musiało leżeć „przekonanie, że Rząd Polski Ludowej, któremu przypadło kierować narodem w okresie niezwykle trudnym, a równocześnie decydującym o przyszłości narodu, realizuje podstawowe cele współczesnej polskiej racji stanu”.

Paweł Jasienica, omawiając w tym też samym numerze „Słowa Powszechnego” znaczenie układu, analizuje działalność pewnych zagranicznych radiostacji, które nie przestawały się trudzić nad wywołaniem w Polsce nastroju wojny religijnej.

„Co o im chodziło?” — zapytuje Jasienica. — „Oczywiście o to, by spro-

wokować Polaków” do najostrzejszych form opozycji, czy nawet do awantury, po to jedynie, by móc po tem pokazać światu Polskę jako coś w rodzaju doświadczonego królika, który skutkiem nieudanego eksperymentu — gnie śmiertelą gwałtowną”.

Dla Francuzów, Włochów, Belgów i innych katolickich narodów Zachodu miał stąd wynikać następujący moral: patrzeć, jak okrutny los was czeka, jeżeli nie będziecie się w pełni trzymać waszyntońskiej klamki... — Polacy mieli więc ponieść ofiary na rzecz celów z polskimi interesami całkowicie sprzecznych. To się nie stało!”

Przechodząc do oceny samego układu, Paweł Jasienica stwierdza dalej:

„Podpisy przedstawicieli Episkopatu widniejące pod tekstem układu, są dowodem, że można ani na jeden milimetr nie zbaczając od zasad katolicyzmu uznać rzeczywistość polityczną, powołaną do życia przez ludzi, wyznających światopogląd z katolicyzmem wyraźnie sprzeczny. Mówiąc inaczej — Episkopat polski ocenił się realizować katolicyzm w państwie socjalistycznym, uznając prawomocność dokonanych reform społeczno-gospodarczych”.

W 7-rocnicę powstania w ghetcie

boju: wozy pancerne, czołgi, miotacze ognia, samoloty i przeszli do taktyki systematycznego i kolejnego zdobywania poszczególnej pozycji powstańców, jednej po drugiej.

Przekonawszy się wkrótce, że i ta metoda jest nieodpowiednia, gdyż zdobywanie w bojach poszczególnych domów, w których okopali się powstańcy, połączone jest z ryzykiem ciężkich strat własnych, hitlerowcy przeszli do trzeciej z kolei taktyki: do wypalania całych bloków ze wszystkim, co w nich było żywego i martwego. Padł wówczas rozkaz gen. Stroopa: „Podpalć ghetto!” I od tam ghetta warszawskie w ciągu długich tygodni, w dzień i w nocy stało w lunach palących się domów, sprzętu i ludzi.

Militarne zwycięstwo hitlerowców nad Żydowską Organizacją Bojową (ŻOB) i ghettem w niczym nie pomniejsza jednak wielkości moralnego i politycznego zwycięstwa powstańców i moralnej oraz politycznej klęski hitlerowców.

Jest faktem, że „blyskawiczna” likwidacja ghetta trwała nie trzy

dni, lecz dwa miesiące.

Jest faktem, że w obawie przed większymi stratami, hitlerowcy unikali bezpośrednich starć z bojownikami ŻOB-u i rzeczą najważniejszą — jest faktem, że zamiast spodziewanego przez hitlerowców bezwolnego poddania się ludności żydowskiej planowanej zagładzie, kaci niespodziewanie dla siebie, napotkali na nieustraszonego, zbrojny opór ludzi, gotowych drogo okupić swe życie.

Co to oznacza?

Oznacza to przede wszystkim, że powstanie w ghetcie warszawskim nie było, jak niektórzy próbują fałszywie tłumaczyć, żywiołowym buntem rozpaczliwie desperowanych skazańców. Powstanie w ghetcie było zorganizowanym i świadomym czynem najbardziej bojowych i ofiarnych elementów społeczeństwa żydowskiego, ujętych w karby dyscypliny i kierowanych centralnie przez własny sztab polityczny i wojskowy.

Oznacza to po wtóre, że powstanie w ghetcie miało swoją bazę klasową w społeczeństwie żydowskim, miało swoją ideologię, swoje hasła i sztandary — i z nich czer-

pało moralne i polityczne sily w nierównej walce z okupantem. Bazą klasową powstania w ghetcie była przodująca część społeczeństwa żydowskiego — żydowska klasa robotnicza, wychowana wspólnie w polskiej klasie robotniczej w twardej szkole walki rewolucyjnej jeszcze w Polsce sanacyjnej.

Ideologia powstania była rewolucyjna ideologia klasy robotniczej z jej tradycją frontów ludowych, ideologia Lewartowskich i Schmidta — byłych członków KPP, politycznych przywódców powstania w ghetcie, którzy w szerokim, antyhitlerowskim froncie narodowym potrafili zmobilizować wokół siebie ludzi różnych przekonań politycznych, którzy pragnęli i zdecydowani byli walczyć z hitleryzmem, a których przedstawicielem był Anielewicz i inni.

Hasłem i sztandarem powstania, pod którym ghetto skupiło swe sily do zbrojnego czynu — była walka z faszyzmem o wolną, niepodległą Polskę, bez dyskryminacji rasowej, bez ucisku narodowego, bez wyzysku i eksploatacji.

Powstanie było częścią składową ogólnego, ludowego ruchu oporu przeciwko hitleryzmowi, na czele którego stała klasa robotnicza. Widomym przejawem tego była solidarność polskich bojowników z faszyzmem, z powstańcami w ghetcie i braterska pomoc zorganizowana przez Polską Partię Robotniczą dla bohaterów powstańców.

Statut Zrzeszenia Studentów Polskich wiąże ściśle organizację studencką z ruchem zawodowym

WARSAWA (PAP). — W trzecim dniu obrad Kongres Studentów uchwalił STATUT Zrzeszenia Studentów Polskich.

W części ogólnej statutu stwierdzono m. in., że Zrzeszenie Studentów Polskich mobilizować będzie młodzież akademicka do rzetelnej nauki i terminowego kończenia studiów przez kształtowanie nowego socjalistycznego stosunku do nauki.

Współdziałając z władzami państwowymi Zrzeszenie troszczyć się będzie o jak najlepsze warunki nauki i bytu młodzieży akademickiej. Obok działalności kulturalnej nauki i terminowego kończenia studiów prowadzić będzie prace nad podniesieniem poziomu wychowania fizycznego wśród studentów.

Jedno z najdonioślejszych postanowień statutu głosi, że Zrzeszenie Studentów Polskich współpracować będzie ze Związkiem Zawodowym i dążyć do jak najściślejszego powiązania studentów z ruchem zawodowym.

Realizując swe zadania — głosi dalej statut — Zrzeszenie Studentów Polskich u boku Związku Młodzieży Polskiej, uczyć będzie swych członków zbiorowego życia społecznego, potęgować szacunek dla własności społecznej, likwidować resztki izolacji studentów od mas pracujących, zacieśniać więzy między młodzieżą studującą a młodymi robotnikami i chłopami oraz przysposobiać do godnego wypełniania obowiązków, które postawią przed studentami masy pracujące Polski z klasą robotniczą na czele.

Delegacja polskich związkowców w Berlinie

BERLIN (PAP). — Przybyła tu delegacja polskich Związków Zawodowych, w której skład wchodzi: przewodnicząca delegacji, sekretarz CRZZ posłanka Piłowska, sekretarz warszawskiej Rady Związków Zawodowych posłanka Marczakowa, przewodniczący ORZZ w Katowicach Hanke i sekretarz Zarządu Głównego Związku Zawodowego Włóknarzy Rybarczyk. Delegacja weźmie udział w uroczystym obchodzie Święta 1-Maja w stolicy Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Dlaczego grupy partyjne PZPJG Nr 8? nie wypełniają swych zadań

Dotychczasowe braki w pracy organizacji podstawowej

Przy organizacji podstawowej w PZPJG Nr 8, powstało 28 grup partyjnych, w tym 24 grupy na oddziałach produkcyjnych. Niestety, wyboru towarzyszy t. zw. organizatorów grup dokonano nie na zebraniach organizacji podstawowej, lecz po prostu mechanicznie z listy. Dziś ten błąd dotkliwie daje się odczuć w poczynaniach wielu grup partyjnych.

Nie jeden z organizatorów grup nie wywiązuje się ze swych zadań. Wśród tych przede wszystkim trzeba wymienić tow. Smolarkę, który nie tylko, że nie zabiega, aby jego grupa uczęszczała na zebrania partyjne, lecz i sam rzadko na nie przybywa, oraz tow. Grabowskiego, zawsze z opóźnieniem wpłacającego składki partyjne i słabo prowadzącego kolportaż prasy.

Organizatorzy grup partyjnych w niedostatecznej mierze interesują się sprawami produkcyjnymi. W I dekadzie bieżącego miesiąca ani jeden z oddziałów produkcyjnych nie wypełnił planów. Tkalinia z powodu braku przewlekaczy, którzy właśnie chorowali. Przedziałnia osiągnęła tylko 97 proc. z powodu ogromnego przepływu pracowników. Grupy partyjne tych oddziałów nie przejawiają działalności w kierunku zwalczania braków oraz usunięcia palącej bolączki zakładów, jaką jest przepływ robotników.

Grupowi, zapytywani, jak są realizowane zobowiązania produkcyjne na ich oddziałach, nie umieją nam udzielić żadnej odpowiedzi. Ani tow. Galach, ani Andrzejewski nie wiedzą, czy i w jakim stopniu zalogą wykonuje swe zobowiązania. Tłumaczą się, że nie otrzymali co do tego instrukcji.

Są, oczywiście, jednostki, które potrafiły zorganizować sobie pracę i mogą wykazać się już pewnymi

osiągnięciami. Do sprężystych organizatorów należą towarzysze: Falkowska, Legutowski, Krawczyk, zawsze na czas wpłacający należności za składki partyjne i za kolportaż, ściśle współpracujący ze swymi grupami. Tow. tow. Barański, z postawy i z Holata z przygotowawczego tak skutecznie walczył o socjalistyczną dyscyplinę pracy w swych oddziałach, że prawie całkowicie zlikwidował spóźnienia i nieusprawiedliwioną nieobecność. W wielu grupowych położyło duże zastrzeżenia w akcji podejmowania zobowiązań długofalowych i 1-Majowych. Tow. Filipiak np. zorganizował do podjęcia Czynu 1-Majowego cały oddział przygotowawczy.

Z tego wynika, że w PZPJG Nr 8

działalność grup partyjnych mogłaby przybrać inny charakter, mogłaby przynieść poważne osiągnięcia organizacji podstawowej, gdyby kierownictwo organizacji otaczało grupy należytą opieką i kontrolą, a zebrania grupowych odbywały się regularnie. Tymczasem w sekretariacie podstawowej organizacji partyjnej znajdujemy tylko jeden protokół z zebrania grupowych, z dnia 27 lutego br. Jest w nim mowa tylko o składkach i o kolportażu, nie ma natomiast ani jednego zdania o zagadnieniach produkcyjnych, o konieczności kontroli zobowiązań. Nic więc dziwnego, że niektórzy grupowi, nie poczuli odpowiedzialności, nie interesują się tą sprawą.

Nowoobрани sekretarz organiza-

cji podstawowej, tow. Bończyk powinien od razu przystąpić do usunięcia tych braków w pracy i do zorganizowania sprężystości działających grup. Na miejsce opieszale spełniających swe obowiązki towarzyszy, należy postawić innych, sumiennych i ofiarnych, których nie brak przecież w PZPJG Nr 8. Na regularnie urządzanych odprawach trzeba nakreślić grupowym plan pracy i przeprowadzić dokładną kontrolę, czy wywiązuja się oni z powierzonych im zadań. Obecnie, gdy przeprowadzany jest Czyn 1-Majowy, winni oni bacznie czuwać nad rzetelnym wypełnianiem zobowiązań. A przede wszystkim należy grupowych ściśle powiązać z produkcją, aby byli odpowiedzialni za wykonanie planu przez ich grupy, przez oddziały, na których pracują.

Wtedy dopiero można będzie powiedzieć, że organizacja podstawowa w PZPJG Nr 8 wypełnia swe zadania, że prowadzi planową, zorganizowaną walkę o realizację planów produkcyjnych, o dotrzymanie zobowiązań, stanowiących punkt honoru i ambicji załogi.

M. K.

Wykonujemy zobowiązania 1-Majowe

— Młodym, słabszym tkaczkom trzeba pomagać, aby mogły wyrabiać tyle, co my, starsze. Ja w swym zobowiązaniu 1-Majowym postanowiłam doszkościć 6 tkaczek, nie wykonujących swych norm. Codziennie zostają godzinę dłużej po pracy i poświęcam się doszkalaniu.

Na dzień 8 Marca — Święta Kobiety, również podjęłam podobne zobowiązanie. Otrzymałam za to obecnie 7.200 zł, i przeznaczyłam całą sumę na odbudowę Warsztatu. Naszą ukochaną stołeczką trzeba najrychlej odbudować.

Nie wolno nam ani na chwilę zapomnieć, że pracą naszą uczestniczymy w walce o pokój.

W związku ze Świętem 1-Maja zaczynam zbierać podpisy majstrów i tkaczek, podejmujących się pełnienia Warty Pokoju w dniu Święta Robotniczego. Podjęte przeze mnie zobowiązanie długofalowe oraz 1-Majowe wykonania Planu rocznego do dnia 22 listopada w całości wypełnię. Obecnie wykonuję 124 procent normy.

tkaczka z PZPB Nr 3

Przewidywał się...

NALEŻY DBAĆ o kulturę miejsca pracy

Robotnice łódzkie walczą o proporzeczek kobiet włoskich

Zalogi kobiece łódzkich fabryk z zapalem podjęły apel „Bawelnia niej Czwórki”. Walka o kulturę miejsca pracy, o zdobycie proporzeczka kobiet włoskich rozgorzała już w wielu zakładach.

W PZPW Nr 3 przystąpiono już do porządkowania sal produkcyjnych. Kobiety czyszczą okna, stolarnia sporządza skrzynki do kwiatów, wydział ruchu układa nowy chodnik betonowy na podwórzu fabrycznym, długości ok. 200 metrów oraz zakłada trawniki.

Podobną akcję rozpoczęło w PZPB im. Marchlewskiego, w PZPB Nr 5 i w PZPB Nr 16. W PZPB Nr 4 przeprowadza się do porządku klatki schodowe. Za kilka dni z pomocą strażi ogniowej rozpocznie się mycie wielkich okien fabrycznych.

Do walki o proporzeczek kobiet włoskich przystąpiły także PZPW Nr 4 i Wytwórnia Gumowa Nr 6. Akcja ta zatacza coraz szersze

kręgi. Spodziewamy się więc, że na 1 Maja zakłady nasze będą miały jasne sale, dokładnie wyczyszczone maszyny i uporządkowane podwórza fabryczne.

Wypełniamy przed terminem nasze zobowiązania Pierwszomajowe

Tablice kontrolne w PZPW Nr 3 — obrazem osiągnięć

Czyn 1-Majowy objął w PZPW Nr 3 wszystkie oddziały. Robotnicy dobrze pamiętają ten dzień, kiedy to cała załoga na manifestacyjnym zebraniu podjęła zobowiązania 1-Majowe. Złożono wtedy wiele przysiężek, wiele zobowiązań. Towarzysze z tkalini, przedziałni, wykończalni, z wydziału ruchu zgłaszały podniesienie wydajności, polepszenie jakości, przedterminowe wykonanie remontów.

Nie upłynęło wiele czasu od tamtego dnia, lecz referat współzawodnictwa „Wielkanej Trójki” odrzucał przystąpić do dokładnej kontroli zobowiązań. Czyn 1-Majowy musi być wykonany na czas, a nawet przed terminem. W tym celu trzeba jak najczęściej sprawdzać czy poszczególne towarzysze wypełniają swe zobowiązania i w jaki sposób. Tylko dzięki takiej kontroli można mieć pewność, że na 1-Maja wszystko będzie całkowicie wykonane.

Komitet Współzawodnictwa zebrał się zaraz następnego dnia po zebraniu celem opracowania form kontroli. Wspólnymi siłami wykreślono kilkanaście tablic, obejmujących następujące poręcze: nazwisko zgłaszającego zobowiązanie, funkcję, treść zobowiązania, termin wykonania, oraz procent wykonania zobowiązania co 5 dni. Tablice te wywieszono we wszystkich oddziałach produkcyjnych.

Przybliżyliśmy do PZPW Nr 3 kilka dni temu. Towarzysze prowadzą nas do tablic, stanowiących przedmiot ich dumy. Trzy rubryki, obejmujące okres do połowy kwietnia, są już wypełnione. Wzrok zatrzymuje się oczywiście przy tych nazwiskach, przy których figuruje cyfra 100 proc. Ci towarzysze swe zobowiązania 1-Majowe wykonali już całkowicie. Tak więc majster tkalini, tow. Stanisław Bartczak doprowadził już na swej partii wszystkie krosna do takie-

go stanu, że tkaczki mogą bez trudności wykonywać swe zobowiązania. oraz otoczył specjalną opieką brygadę ZMP. Kierowniczka ślabka tow. Radecka uruchomiła już ślabek na drugą zmianę. Salowy wykończył tow. Jaszczak doprowadził wszystkie pralnie do pełnego uruchomienia. Przewodniczący Klubu Racjonalizatorów tow. Kopicz wykonał już swe zobowiązanie w 80 proc. Na oddziale cerowalni, w imieniu której podjęła zobowiązanie majster tow. Janina Urbaniak, realizacja zobowiązań (rozładowanie a magazynu surowców to warów 1000 szt. i utrzymanie cerowni we wzorowej czystości) postępuje równo niemiernie naprzód. W pierwszej pięciodniówce wykonano je w 15 proc., w drugiej w 35 proc., do dnia dzisiejszego w 50 proc. Nie na próżno cerowaczki podjęły się podnieść wydajność pracy.

Kierownik planowania Henryk Oryński w myśl postanowienia opracowuje sprawozdanie w ten sposób, aby robotnicy, którzy podjęli zobowiązania długofalowe, mogli co dzień kontrolować ich wykonanie. Zobowiązanie jest już wypełnione w 75 proc. Stoś księżeczek

przygotowano już i opracowano. Za kilka dni oddane zostaną przedsiębiorcom oraz tkaczkom.

Idziemy na salę produkcyjną. W szklanej witale nas tow. Bartczak radośnie meldunkiem, że grupa jego wykonuje przeciętnie 106 proc. normy. Dzieje się to dzięki temu, że poszczególne tkaczki, którzy podjęli zobowiązanie wykonują je całkowicie. Ot, chociażby tkaczka Stefania Wawrzala, która wyprodukowała już 6 metrów szerokiej tkaniny przewidzianej jako Czyn 1-Majowy. Wykonała swe zobowiązanie także tkaczka Pędzich.

W wykończalni towarzysze pokazują na pralnię, której remont został zakończony na wiele dni przed terminem.

— Remont pralni trwał przez cały 3 — 4 tygodnie, a my przeprowadziliśmy go w ciągu 2 tygodni. Przyspieszyliśmy robotę, żeby przed terminem wykonać nasze zobowiązania.

Nie wszyscy jednak mogą się pochlubić podobnymi osiągnięciami. Kierownik Wydziału Zhytu, tow. Sekudlak wykonał swe zobowiązanie (upłynienie 107 m towaru oraz 1884 m resztek) zaledwie w 23 proc. Jeszcze gorzej wywiązuje się ze swych zobowiązań kierownik przedziałni Hieronim Zmudzinski, który miał doprowadzić do porządku gospodarkę cewek i zaprowadzić czystość na wszystkich salach, a do tej pory nie zrobił nic.

Te osiągnięcia i braki zalogi PZPW Nr 3 dokładnie przedstawiają tablice kontrolne. Należy się spodziewać, że przykład tych, którzy wypełnili całkowicie swe zobowiązania, podziała na pozostałych, mobilizując ich do bardziej wyjątkowej i wydajnej pracy.

Na 1-Maja „Trójka Wielkanej” chce ponieść na swych standardach meldunek o pełnym wykonaniu Czynu 1-Majowego.

O jedną maszynę więcej

Maszyna przeznaczona była na złoż. Kierownik remontów, tow. Laskiewicz i majster Dominiak z PZPB Nr 9 pierwsi pomyśleli o tym, czy nie warto byłoby odremontować owej maszyny przedzielniczej wrzeczniowej średniej. Po porozumieniu się z grupą remontową, w skład której wchodził brzdądzista Stanisław Nowicki, Władysław Kotliński, Mieczysław Majchrzak, Antoni Pawłow i Leopold Denys, postanowiono wyremontować maszynę do dnia 1 Maja. Pomimo dorabiania wielu części zamiennych i szukania ich nawet w innych zakładach, maszyna przedzielnicza, nie przewidziana w planach remontu, dzięki zobowiązaniom 1-Majowym grupy remontowej od wczoraj została przedterminowo włączona do produkcji.

Kolejarze łódzcy witają z zapalem projekt ustawy o zabezpieczeniu socjalistycznego stosunku do pracy

Onegdajsze zebranie w sali świąticy przy Parowozowni Łódź — Kałiska, zgromadziło niemal wszystkich pracowników kolejowych. Przy byli maszyniści, pomocnicy, konduktorzy, brygadziści, mechanicy, technicy i liczni pracownicy innych służb.

Tow. Paliński w obszernym referacie wyczerpująco omówił projekt ustawy o socjalistycznym stosunku do pracy. Podkreślił jej ogromne znaczenie dla pomyślnego wypełnienia planów produkcyjnych, co da rekompensatę wykonania Planu 6-letniego. Na zakończenie stwierdził, że ustawa ta śpieszy z wydatną, po mocą uczciwym ludziom pracy, a wypowiada walkę tylko wszelkiego rodzaju łazikom i nierobom.

Tow. Myszkowski przedstawił dane o nieobecnościach i spóźnieniach wśród pracowników Łódzi — Kałiskiej za ubiegły miesiąc. Tak więc spóźnień było wiele, ilość dniówek nieusprawiedliwionych wyniosła 59 dni, chorobowych dniówek było 83 dni.

Następnie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierało głos wielu towarzyszy i bezpartyjnych.

Tow. Ber w imieniu wszystkich maszynistów i pomocników, oświadczył: „Całkowicie popieramy projekt nowej ustawy, która zabezpiecza wykonanie planów produkcyjnych i realizację Planu 6-letniego, a tym samym również i podniesienie dobrobytu mas pracujących. Tow. Szafranski podkreślił, że ustawa daje nam skuteczny oręż do walki z wszelkimi łazikami i nierobami, z osobnikami, usiłującymi żyć kosztem uczciwego robotnika.

W imieniu wszystkich bezpartyjnych pracowników, zatrudnionych w warsztatach wagonowych zabral głos ob. Krzesiński, który oświadczył: „My, pracownicy bezpartyjni, witamy z radością projekt ustawy o socjalistycznym stosunku do pracy i razem z wszystkimi będziemy usilnie walczyć, aby ze swego odcinka pracy usunąć wszelkie objawy łazikostwa i nierobstwa”.

Tow. Król, zaś stwierdził, że padające tu wypowiedzi cechowała szczerza troska o wypełnienie wielkich zadań, jakie nas oczekują w Planie 6-letnim. Ustawa stawia w obronie sumiennego pracownika, złych wychowuje i uczy, jak na

leży rzetelnie pracować, abyśmy wszyscy mogli budować Polskę Ludową, tworzyć nasz dobrobyt. Mówca podkreślił, że kolejarze łódzcy z radością witają projekt ustawy i przyrzekają z energią prowadzić walkę aż do zupełnego wytepienia nierobstwa i łazikostwa.

Na zakończenie jednogłośnie przyjęto rezolucję, w której m. in. czytamy: „Pracownicy Łódzi — Kałiskiej, po zapoznaniu się z podstawowymi założeniami projektu ustawy o zabezpieczeniu socjalistycznego stosunku do pracy, stwierdzają koniecz-

ność wprowadzenia jej w życie, gdyż zwalczą ona nierobstwo i lenistwo wśród szkodliwych jednostek, a zarazem zapewnią właściwą pomoc i opiekę wszystkim ludziom pracy, sumiennie spełniającym swe obowiązki i wyróżniającym się w pracy. Dlatego też polepiamy wszelkiego rodzaju szkodników i dezorganizatorów pracy oraz całkowicie solidaryzujemy się z projektem ustawy”.

Podobne zebranie pracowników kolejowych odbyło się na Łodzi — Fabrycznej.

NASI KORESPONDENCI

92 miliony zł. oszczędności

Ostatnio w Zjednoczeniu Przemysłu Art. i Tkanin Technicznych odbyła się odprawa referentów usprawnień, podczas której wyczerpująco omawiano sprawę racjonalizacji i nowatorstwa.

Ob. Leikert, kierownik oddziału Usprawnień, zapoznał zebranych z wynikami przeprowadzonych racjonalizacji i usprawnień, które przysporzyły Państwu około 92 milionów złotych. Następnie ob. Leikert podkreślił znaczenie klubów racjonalizatorskich, które powinny skupiać wszystkich robotników — racjonalizatorów. W klubowych bibliotekach są przecież do dyspozycji wspaniałe tłumaczenia radzieckich dzieł technicznych, są przyrządy, ułatwiające pomyślnie prowadzenie doświadczeń.

Jako Czyn 1-Majowy zebrani referenci z wszystkich fabryk, podległych Zjednoczeniu, zobowiązali się uporządkować sprawy, związane z racjonalizacją, ożywić ruch racjona-

lizatorski oraz zaopatrzyć kluby w potrzebne książki i przyrządy.

I. Dabalowa
korespondent z Zjedn. P. Art. i Tkanin Technicznych.

Pomagamy spółdzielniom produkcyjnym

„Więcej maszyn i narzędzi rolniczych, dostarczonych wsi, to więcej chleba dla miast”, pod takim hasłem robotnicy Warsztatów Elektrotechnicznych PKP Łódź — Widzew objeli swą opieką spółdzielnię produkcyjną w Kolonii Galków. Obok udzielania pomocy technicznej, prowadzimy również pracę na odcinku kulturalno-oświatowym. Musi zniknąć na wsi ponura spuścizna czasów sanacyjnych, jaką jest analfabetyzm. Zdobyćce kultury i sztuki winni stać się chlebem powszednim wszystkich lu-

Matactwa wrogów klasowych

Bogacie wiejskie chwytają się wszelkich sposobów, aby tylko odstręczyć chłopów od spółdzielni produkcyjnych i nie dopuścić do uniezależnienia się od

dzi pracy zarówno w mieście, jak i na wsi.

Zły stan maszyn i narzędzi rolniczych jaki zastaliśmy w spółdzielni produkcyjnej, nie zniechęcił naszych robotników. Posiadając bogate doświadczenia walki o odbudowę naszego kolejniactwa, potrafili oni w stosunkowo krótkim czasie doprowadzić maszyny i narzędzia do należytego porządku i stanu używalności.

E. Jacak
PKP — Łódź-Widzew

Gromada Rogowiec zakończyła siewy wiosenne

Chłopi gromady Rogowiec, gm. Wałowice, pow. rawsko — mazowieckiego, dzięki pomocy Spółdzielczych Ośrodków Maszynowych już w dniu 14 b. m. zakończyli siewy wiosenne. Obecnie wre praca przy przygotowaniu ziemi pod dalszą uprawę roślin okopowych.

Chłopi gromady Rogowiec są

kulaków chłopów mało oraz średniolotnych.

Ostatnio wraz z ekipą naszą byłem we wsiach Paprotna i Trębaczew. Opowiadano nam, że po chałupach chodził pewien osobnik, zaklinający się i przysięgający, że oto ze spółdzielni produkcyjnej Wilkowiec wywieziono już w nieznanym kierunku wszystkie, za wyjątkiem sterców. Spróbujcie założyć taką spółdzielnię — bajdurzył — a i was spotka podobny los!

Bogaczy we wsi nie brak. Np. niejaką Wolnikiewicz stale zatrudnia 2 parobków. Ostatnio ob. Lipińska, pracująca u niego, ciężko zaniemogła. Okazało się, że potrzebne jest leczenie szpitalne. Wyzykiwacz wszedł w porozumienie z sołtysiem wsi ob. Gawinińskim, i przy pomocy fałszywego zaświadczenia chciał obarczyć gminę kosztami leczenia chorej wyrobniczki, która u niego straciła zdrowie.

Fakt ten najlepiej obrazuje podstępność i żarłoczną naturę wiejskich wyzykiwaczy.

R. P.
korespondent chiopski „Głosu”
Wałowice, pow. rawsko — maz.

PZPW Nr 2 A. Łabusa

Imperializm — ostatnie stadium kapitalizmu

Genialne prace Włodzimierza Lenina

Napisał I. Dworkin

Napisane przez Włodzimierza Lenina w okresie pierwszej wojny światowej prace o imperializmie: „Pod cudzym sztandarem”, „O hasła Stanów Zjednoczonych Europy”, „Imperializm a rozłam w socjalizmie”, „Program wojny rewolucyjnej proletariackiej”, „O broszurze Juniusa”, a zwłaszcza dzieło „Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu” sta nową genialną rozwinięciem marksistowskiej nauki o kapitalizmie. Ujawniają one istotę współczesnego, monopolistycznego kapitalizmu, jego pod stawowych sił motorycznych, jego sprzeczności, z właściwą Leninowi nieodparłą logiką wykazują nieuchronność zagłady kapitalizmu.

Leninowska teoria imperializmu zo stała rozwinięta przez towarzysza Stalina w dziele „O podstawach leninizmu”, w pracach poświęconych ana lizie prawa nierówności rozwoju kapitalistycznego w warunkach imperializmu i w wielu innych. W pracach tych z wyczerpującą jasno ścią i w całej pełni towarzysza Stalina uwidatnia istotę leninowskiej teorii imperializmu, podkreśla jej znaczenie jako potężnego oręża ideowego klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy w walce o unicestwienie imperia lizmu, o triumf komunizmu.

W swym wiekopomnym dziele „Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu” na podstawie analizy ol brzymego materiału faktycznego Lenin wykazał, że stary, oparty na wolnej konkurencji, kapitalizm przeszedł w kapitalizm monopolistyczny.

Lenin przeprowadził wnikliwą ana lizę tych praw rozwoju gospodarctwa, które doprowadziły do panowania monopolii. Wykazał on, że w wyniku działania odkrytego przez Marksa prawa koncentracji kapitału i produk cji, podstawowa masa robotników i środków produkcji w głównych kra jach kapitalistycznych skoncentrowa ła się na początku XX wieku w sto sunkowo niedużej ilości wielkich, produkujących pod względem wyposażenia technicznego przedsiębiorstw, zdolnych do opanowania rynku, do wprowadzenia swego monopolu. Na podstawie analizy sytuacji gospodar czej najważniejszych krajów kapita listycznych Lenin dowodzi niezbicie, że monopol wyrósł z koncentracji; to koncentracja zadecydowała o monopolistycznym panowaniu w przemy śle, bankach i handlu znikomej garści wielkich kapitalistów.

W ciągu 35 bez mała lat, które upłynęły od chwili napisania przez Lenina swego podstawowego dzieła o imperializmie, koncentracja kapitału wzrosła do olbrzymich rozmiarów. Niezliczone fakty potwierdzają całko wicie słuszność genialnych tez Lenina. Dwie wojny światowe, straszli we kryzysy, kilkakrotnie wstrząsają ce w posadach całym gmachem gospo darki kapitalistycznej przyspieszyły proces koncentracji i wzmocniły siłę monopolii.

W roku 1939 w wielkich przedsię wzięciach zatrudniających od 500 robotników wzwym, pracowało łącznie 5,2 miliona osób; po 5 latach — w roku 1944 liczba zatrudnionych w tego rodzaju przedsiębiorstwach osób wzro sła do 10,3 miliona. Przed II wojną światową na terenie Stanów Zjedno czonych istniały 44 przedsiębiorstwa olbrzymie, zatrudniające ponad 10 ty sięcy osób każde, pod koniec II woj ny światowej ilość ich wzrosła do 344. Przed wojną przedsiębiorstwa te zatrudniały 13,1 proc. wszystkich ro-

botników (44 miliona osób), po woj nie zaś — 30,4 proc. wszystkich robo tników (przeszło 5 milionów osób).

Monopole dławią konkurentów

Analogiczne procesy koncentracji można zaobserwować we wszystkich krajach kapitalistycznych.

Lenin wskazywał na charakterystyczny dla imperializmu fakt, że mo nopole dławia wszystkich, którzy nie chcą się im podporządkować, że usiłują one bądź całkowicie zniszczyć konkurentów, bądź też przyłączyć ich do siebie. Likwidowanie kapitalistów, stojących poza kartelami i trustami, przybrało olbrzymie rozmiary pod czas II wojny światowej. Zarówno w Sta nach Zjednoczonych, jak i w Anglii i w Niemczech, zamówienia na dosta wy państwowe płynęły przede wszyst kim do rąk wielkich monopolistów; im też przypadły w udziale decydu jące surowce. Tak np. w roku 1943 75 proc. zamówień wojennych otrzy mało w USA 100 wielkich monopolii kapitalistycznych (przy czym 30 naj większych monopolistów otrzymało 40 proc. wszystkich zamówień wojen nych).

Lenin wykazał, że panowanie mo nopoli nie zapobiega właściwej kapita listowskiemu anarchii w produkcji, cha tyzności ani kryzysom. „Usunięcie kryzysów przez kartele — to bajka burżuazyjnych ekonomistów, dążą cych do upiększenia kapitalizmu za wszelką cenę. Przeciwnie, monopol, powstający w niektórych gałęziach przemysłu, wzmacnia i zaostrza chaoty czność właściwą całej produkcji ka pitalistycznej”^{*)}.

W ciągu ostatnich dziesięcioleci monopolie zapanowały w większości gałęzi przemysłu. Ale miało to jed ynie ten skutek, że jeszcze bardziej zwiększył się chaos, zaostrzyły się kryzysy ekonomiczne, które osiągnęły niebywałą dotychczas ostrość i długo trwałość.

Imperialiści amerykańscy liczyli, że przy pomocy „planu Marshalla”, przez podporządkowanie sobie innych kra jów oraz przez wyścig zbrojeni, uda im się utrzymać od kryzysu i zważyć jego ciężar na inne kraje. W rzeczywisto ści jednak rozpoczynający się obec ny kryzys gospodarczy wciąga w swe odmety wszystkie kraje kapitali styczne, przede wszystkim zaś Stany Zjednoczone.

Lenin wykazał, że zasada koncen tracji obowiązuje w całej rozciągłości nie tylko w przemyśle, lecz i w ban kowości. W wyniku koncentracji w każdym rozwiniętym kraju kapitali stycznym wysuwa się na czoło kilka największych banków, obracających miliardowymi kapitałami.

Pięć banków w Anglii oraz kilka instytucji bankowych w USA (kontro lujących masę mniejszych banków), dysponuje wszystkimi wolnymi fun duszami klasy kapitalistów.

W warunkach imperializmu nastę puje przesłanie się, ziewanie mono polistycznego kapitału przemysłu z mo nopolistycznym kapitałem banków. W wyniku tej fuzji powstaje nowa od miana kapitału — kapitał finansowy. W każdym kraju kapitalistycznym rządzi oligarchia finansowa — zniko ma liczebnie garść kapitalistów, roz

porządzających kapitałem finanso wym. 60 rodzin w USA, 200 rodzin we Francji, kilkadziesiąt rodzin w Anglii sprawuje kontrolę nad zasad nicznymi bogactwami kraju za pośred nictwem towarzystw akcyjnych, dzieł ki unii osobistej między potentatami bankowymi i królami przemysłu.

Rządy oligarchii finansowej w USA

W Stanach Zjednoczonych dwie naj potężniejsze grupy oligarchii finanso wej — morganowska i rockefellerow ska dysponują kapitałami, wynoszą cymi łącznie 52 miliardy dolarów. Przed pierwszą wojną światową obie te grupy dysponowały kapitałem, wy noszącym łącznie 2,5 miliarda dola rów.

Lenin wykazał, że w warunkach imperializmu powstaje olbrzymi „nad miar kapitału”; nadmiar ten eksportu je się poza granice kraju. Rzecz oczy wiście, nadmiar powstaje w związku z pogłębieniem się niedzy mas, z faktem, że rolnictwo „jest wszędzie ogromnie zacołane w porównaniu z przemysłem” — a więc w związku z samą istotą kapitalistycznego sposo bu produkcji. „Konieczność wywozu kapitału powstaje wskutek tego, że w niektórych krajach kapitalizm „na zbył dojrzał” i kapitałowi brak (w warunkach zacołania rolnictwa i ne dzy mas) pola dla „zyskowej” loka lizacji”^{*)}.

W pogoni za zyskami kapitał roz pociera swe sieci na wszystkich kra je świata. Wywóz kapitału przybiera najroznorodniejsze formy: pożyczek, bezpośrednich inwestycji w kolejni ctwach, w portach, w budowie nowych przedsiębiorstw itd. W poszukiwaniu zyskowej lokaty kapitał kieruje się do krajów, w których na skutek tanio ści siły roboczej i surowca oraz zbyt małej ilości kapitału stopa zysków jest najwyższa.

Lenin wskazywał na fakt, że „wy wóz kapitału zagranicę staje się środkiem popierania wywozu towarów za granicę”^{*)}.

Dobrym potwierdzeniem słuszno ści tej tezy Lenina są powojenne sto sunki między imperializmem amery kańskim a pozostałymi krajami świa ta kapitalistycznego. Prawicowi socja liści mogą sobie krzyżować, ile im się podoba, że „plan Marshalla” jest „pod arunkiem wspaniałomyślnych Ame rykanów”. W istocie jednak oznacza on po prostu wykorzystanie przez imperia lizm amerykański przewagi finan sowej i przemysłowej nad konkure niami imperialistycznymi — w celu ich ujarznienia. Imperializm amery kański udziela pożyczek i okazuje różnego innego rodzaju „pomoc” je dynie po to, aby zagarnąć kolonie krajów europejskich, podporządkować sobie Europę Zachodnią, cały świat.

Walka o rynek zbytu

Wywóz kapitału był i jest w dalszym ciągu podstawą kolonialnego ujarznienia krajów zacołanych i za leżnych; również i obecnie imperia lizm amerykański wykorzystuje go w tymże celu.

Lenin wykazał, że dla imperializmu charakterystyczny jest podział świata między najpotężniejsze mono pole krajów kapitalistycznych. Tak np. jeśli idzie o przemysł naftowy, to trusty angielskie i amerykańskie podzieliły między sobą zarówno źró dła nafty, jak rafinerie i rynki zbytu. Podobnie przedstawia się sprawa w dziedzinie produkcji chemiec nej, wydobycia miedzi itd.

Ale w warunkach imperializmu do konany został również i terytorialny podział świata między kraje kapita listyczne. Na tle walki o rynek zbytu i źródła surowcowe oraz o sfery lokaty kapitału, kraje kapitalistycz ne starają się zagarnąć w swe ręce możliwe jak najwięcej obcych tery toriów i przeistoczyć je w swe posia dłości kolonialne. W początkach XX wieku „zakończył się zabór ziem nie zajętych na naszej planecie”^{*)}. Roz poczęła się walka o ponowny podział już podzielonego świata — między krajami imperialistycznymi.

Lenin i Stalin dokonali genialne go odkrycia, że w warunkach imperia lizmu równomierny rozwój po szczególnych krajów, poszczególnych gałęzi przemysłu jest niemożliwy, że zmienia się układ sił między roz maitymi krajami kapitalistycznymi w ciągu krótkiego okresu historycz nego kraje, które poprzednio zalicza ły się do zacołanych prześcigają kra je przodujące; kraje pokrzywdzone w podziale kolonii, po osiągnięciu wyższego stopnia rozwoju gospodar czego, starają się zagarnąć cudze te rytoria. W ten sposób działanie pra

wa nierównomierności kapitalistycz nego rozwoju w warunkach imperia lizmu prowadzi nieuchronnie do no wych konfliktów wojennych między krajami kapitalistycznymi, do wojen światowych.

Jak zaznaczył towarzysza Stalin w przemówieniu do wyborców, wygo szonym dnia 9 lutego 1946 r., druga wojna światowa wybuchła, jako nie unikniony wynik rozwoju światowych sił gospodarczych i politycznych na bazie współczesnego kapitalizmu mo nopolistycznego.

Obecnie, po drugiej wojnie świa towej, imperialiści anglo-amerykańscy starają się zorganizować nową, trze cią wojnę światową, mającą na celu zapewnienie monopolom anglo-ame rykańskim panowania nad światem. Zawarta w dziele Lenina genialna analiza kapitalizmu wykazuje niezbi cie, że imperializm jest pasożytni czym, gnijącym kapitalizmem.

Lenin mówi, że skoro ustanawia się chociażby na pewien czas ceny monopolistyczne, zapewniające mo no polisie wysokie zyski — niezależ nie od tego, czy wprowadza się udo skonaleń techniczne do produkcji czy też nie, to „zjawia się ekono miczna możliwość sztucznego powstr zymania postępu technicznego”^{*)}.

Wobec tego nieodłączną cechą kapitału monopolistycznego jest ten dencja do zastoju i gnicia. Można przytoczyć niezliczoną ilość faktów, świadczących, że monopolie starają się wszelkimi środkami przeszkodzić w zastosowaniu wynalazków w pro dukcji, hamując w ten sposób postęp techniczny. Pełną parą rozwija się jedynie technika wojenna.

Kapitalizm u kresu swego istnienia

Z genialnej nauki Lenina wynika z całą oczywistością fakt, że kapita lizm monopolistyczny jest to takie stadium rozwoju kapitalizmu, kiedy ustrój ten nie tylko dojrzał, lecz stał się olbrzymią przeszkodą na drodze rozwoju sił wytwórczych. Interesy dalszego rozwoju społeczeństwa wy magają zniszczenia kapitalizmu, stworzenia nowego ustroju społecz nego, nie znającego prywatnej włas ności kapitalistycznej, nie zna jącego wyzysku i niedzy mas, nie zna jącego bezrobocia i kryzysu. Takim ustrojem społecznym jest socjalizm — budowany już w ZSRR, a do któ rego zmierzają kraje demokracji lu dowej.

Gnijący imperializm jest jednocze śnie pasożytniczym kapitalizmem. Ten jego pasożytniczy charakter znajduje przede wszystkim wyraz w olbrzymim wzroście warstwy rentie rów, tj. ludzi, którzy nie wykonują żadnej pożytecznej pracy i żyją je dynie z obcinania kuponów. Istnieją całe kraje rentierskie, które ciągną kolosalne dochody z inwestowanych za granicę kapitałów.

Lenin wykazał, że imperializm jest najwyższym i ostatnim stadium kapita lizmu. Imperializm jest tym stop niem rozwoju, przy którym wszyst kie sprzeczności kapitalizmu za ostrzają się do ostatecznych granic.

Z odkrytej przez Lenina zasady nierównomierności rozwoju kapita listycznego w warunkach imperia lizmu wynika, że w warunkach kapita lizmu wojny są nieuniknione, że po głębiej się i zaostrzenie konfliktów w obozie imperializmu powodu je osłabienie frontu światowego ka pitalizmu i przerwanie łańcucha ka pitalizmu w jego najjaśniejszym ogn iu wie przez proletariąt tego czy inne go kraju.

Biorąc za punkt wyjścia analizę imperialistycznego stadium rozwoju kapitalizmu, Lenin stworzył nową teorię rewolucyjnej socjalistycznej. W myśl tej teorii jednoczesne zwycię stwo socjalizmu w kilku produkują cych krajach jest niemożliwe; mogli we jest natomiast zwycięstwo socja lizmu początkowo w niewielu, tub nawet w jednym z osobna wziętym kraju.

Wielka Październikowa Rewolucja Socjalistyczna i zbudowanie socjalu zmu w ZSRR pod kierownictwem to w arzysza Stalina — to wielki triumf leninizmu, wcielenie w życie leninow sko-stalinowskiej teorii o możliwo ści zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju.

Komunizm zatrumfuje na świecie

Triumfem leninizmu jest również odwrócenie się szeregu krajów od sy stemu imperializmu po drugiej woj nie światowej, zwycięstwo ustroju demokracji ludowej w tych krajach i ich rozwój ku socjalizmowi.

Imperializm — to kapitalizm um ierający, to przeddzień rewolucji

socjalistycznej. Imperializm zaostrza do ostatecznych granic sprzeczności między pracą a kapitałem, sprzecz ności między rozmaitymi mocar stwami kapitalistycznymi w walce o źródła surowcowe i kolonie; wresz cie prowadzi do pogłębienia sprzecz ności między uciśnionymi narodami w koloniach i uciśnionymi krajami imperialistycznymi. To krańcowe zaostrzenie się wszystkich sprzecz ności w tonie imperializmu stwarza sprzyjające warunki dla szturm na twierdzę kapitalizmu, dla jego obale nia w drodze rewolucji.

Rozwijając tezy Lenina, towarzysza Stalina wykazał konieczność połącze nia rewolucji proletariackich z rewolucjami narodowo-wyzwoleńczymi w koloniach.

Sukcesy uciśnionych narodów ko lonialnych w walce narodowo-wyzwo leńczej po drugiej wojnie światowej, historyczne zwycięstwo półmiliardo wego prawie narodu chińskiego nad siłami imperializmu i reakcji stano wią wspaniałe potwierdzenie tej sta linowskiej tezy.

Fakt, że w koloniach pozycje imperia lizmu uległy zachwianiu, jest jednym z przejawów ogólnego kry zysu kapitalizmu, ściśle związanych z walką dwóch systemów — imperia listycznego i demokratycznego, ze wzrostem potęgi obozu pokoju, socja lizmu i demokracji, kroczącego pod kierownictwem ZSRR.

Genialna leninowska teoria imperia lizmu, rozwinięta i uogólniona w pracach towarzysza Stalina, znalazła wspaniałe potwierdzenie w rozwoju historycznym na przestrzeni ostat nich dziesięcioleci. Leninowska teo ria imperializmu stanowi w rękach międzynarodowego proletariatu, po tężny oręż w walce o ostateczne oba lenie kapitalizmu i triumf komuniz mu na całym świecie.

BIBLIOTECKA ŚWIETLIĆOWA CRZZ

fundamentem repertuaru naszych teatrów świetlicowych

Teatr stu tysięcy aktorów — polski teatr świetlicowy — obejmujący tysiące zakładów pracy — w począt kach swego istnienia zdany był całko wicie na przypadkowość. Dawny repertuar naszych teatrów amato rskich składał się ze starych „sztu czek”, komedijek, różnych tragi far, produkowanych ongiś, przed wojną, na zamówienie przemysłowych wydawców. Niewybredne pomysły, przedstawione w fatalnej polszczy źnie — zaczęły pokutować na scenach robotniczych. Kierownicy zespo łów teatralnych chwytali po prostu w rękę to, co popadło, byleby „wystawić” jakąś sztukę.

Centralna Rada Związków Zawo dowych zajęła się poważnie tą sprą w. Trzeba było dać teatrom świet licowym materiał pierwszorzędnej jakości. Zgniała szmira musiała zejść z naszych desek scenicznych. Widz czekał na prawdziwą sztukę, na ut wory wysokiej wartości. Teatr miał nie tylko ośmieszać i bawić, teatr robotniczy i chłopski miał uczyć, miał spełniać wielką misję kultural na.

CRZZ przystąpiła więc do wyda wania „Biblioteczki Świetlicowej”. Przed dwoma laty zaczęły się ukazywać pierwsze tomiki. Biblioteczka rosła w szybkim tempie. O ile począt ki były dość niesmiałe i ogranicza ły się do utworów, częściowo już zna nych w teatrach amatorskich, to z biegiem czasu wydawnictwo nabrało rozmachu. Po tomikach Konopni ckiej, Prusa, Orzeszkowej, Sienkie wicza, Cechowa — wydano starannie przygotowane dzieła Gorkiego, Fiediejewa, Heilmansa. Ukazały się inscenizacje i adaptacje głośnych po wieści Mókarenki (Poemat pedago giczny) Aragona (Rewizja). Ukaza ły się utwory Galsworthy'ego. Na sceny teatrów świetlicowych trium falnie wkroczyli Bek (Szosa Wołoko

hmska), Borys Gorbатов (Przy jaźń). Dalej poszły tomiki Nerudy, Steinbecka, Fryderyka Wolfa. Ogó lelem do chwili obecnej Centralna Ra da Związków Zawodowych wydała już około 60 tomów, zawierających bogaty materiał sceniczny dla na szych zespołów świetlicowych.

Poszczególne tomiki Biblioteczki Świetlicowej (dziś już można nazwać ją Biblioteką) opracowane są bar dzo starannie. Każdy tom zawiera do brze opracowany wstęp — podający charakterystykę autora, w sposób przystępny wyjaśniający wiele pro blemów, poruszanych w danej sztuce. Tak na przykład wstęp, poprze dzający „Marianę Pineda”, sztukę za torowanego przez faszyzów pisa rza ludowej Hiszpanii, Federico Gar cia Lorca, powinien być odczytywany przed rozpoczęciem spektaklu. Widz zostanie w ten sposób wpro wadzony w sedno zagadnienia.

Doskonałą innowację stanowią również zamieszczone przy końcu każdego tomiku rysunki kostiumów teatralnych, a nawet szkice deko racji, charakterystyki i fryzury. Do tekstów piosenek, śpiewa nych w sztuce — podano nuty. Od powiednie instrukcje pouczają reży sersa i aktorów o sposobie gry. Jed ynym słowem kierownik zespołu świet licowego i artyści-amatorzy znajdu ją w każdym tomiku istną skarbnicę wiadomości o sposobie wystawia nia danej sztuki. Żaden zespół nie stanie w obliczu nierozwiązalnych trudności.

Podobnie starannie wydana zosta ła również sztuka ambasadora Nie mieckiej Republiki Demokratycznej doktora Fryderyka Wolfa pt. „Tai Yang się budzi”.

Prócz dramatów, komedii, sztuk o znaczeniu społecznym — w ramach Biblioteczki Świetlicowej wydano już kilka prac, obejmujących zbiór

badć o materiałach historyczno-lite ratycznych, bądź też montażi okolicz nościowych. Taką wartościową pozycją jest tomik, zatytułowany „22 Lipca”, a dalej tomik, zawierający obfity wybór materiałów scenicznych, po djętych Wielkiej Rewolucji Październikowej pt. „Październik 1917”. Specjalny tom zawiera materiały na obchód rocznicy Komuny Paryskiej, a ostatnio wydany tom pt. „I Maj” — na pewno znajdzie się w ręku każde go reżysera świetlicowego, przysto wującego akademii Pierwszomajową. „I Maj” ukazał się naprawdę w porę. Tyle w nim materiału aktualne go — na który czekały dość długo nasze świetlice.

Tow. Anna Miłska zebrała tutaj fragmenty dokumentów z lat walki, proklamacje, odezwy, artykuły, pie śni — z ogromnej przestrzeni 60-lecia święta walczącego proletariatu.

Tomiki Biblioteczki Świetlicowej CRZZ wydawane w nakładach po 50 tysięcy egzemplarzy stały się pod walną repertuaru naszych teatrów świetlicowych. Niewątpliwie z biegiem czasu biblioteczka rozrosnie się do ram bardzo szerokich i obejmie wszystkie dziedziny teatru, wcią gając do współpracy najlepsze w kra ju pióra, wybitnych naszych poetów, dramaturgów i powieściopisarzy. Dość szczerpła jeszcze garść współ pracownikom literackich biblioteczki niewątpliwie wzbogaci się nazwiska mi znanych reżyserów, aktorów, de koratorów i całej rzeszy fachowców, związanych z teatrem. W ten spo sób wzrosnie dobre dzieło, zapoczą tkowane przez CRZZ, nabierające cech prawdziwego instytutu teatralnego, skarbnicy wiedzy teatralnej, co po stawia nasze teatry świetlicowe na od powiednie wyżynie artystycznej i społecznej.

Henryk Rudnicki

*) W. Lenin. Dzieła wybrane, Wyd. Książka i Wiedza 1949 r., t. I, str. 933.
**) tamże, str. 935, t. I.
*) tamże, str. 945.
**) tamże, str. 945.

*) W. Lenin. Dzieła wybrane, Wyd. „Książka i Wiedza” 1949, str. 901.

Kronika Piotrkowa

WAŻNIEJSZE TELEFONY:
10-72 Straż Pożarna
10-70 Szpital Św. Trójcy
15-87 Pogotowie Lekarskie
ul. Stalina 45.

KINA:
Kino „Baltyk” wyświetla film produkcji polskiej p. t. „Dom na pustkowiu”. Początek seansów o godz. 16, 18 i 20.
Kino „Polonia” wyświetla film pt. „Mężczyźni w jej życiu”. Film dozwolony dla młodzieży od lat 16.
W niedzielę i święta poranek filmowy w obu kinach o godz. 10 rano.

ADRES REDAKCJI:
Al. 3 - Maja Nr 4.

Redakcja „Głosu Piotrkowskiego” przyjmuje interesantów codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 15 do 18, tel. 15-81.

Rozdzielnia: ul. Słowackiego 26, tel. 15-40

Ogłoszenia przyjmuje od godz. 8 do 15.

W obronie pokoju manifestacyjny wiec w sali im. Kilińskiego

W ubiegłą niedzielę odbył się w Piotrkowie w sali im. Kilińskiego manifestacyjny wiec pod hasłem „Walczymy o pokój”, zorganizowany w ramach Tygodnia Międzynarodowej Solidarności Bojowników o Wolność i Demokrację. Zebrani po wysłuchaniu okolicznościowego referatu wygłoszonego przez tow. Mariana Safranca podjęli rezolucję, wzywającą do czynnej walki o trwały pokój.

Niedobitki bandy Warszycy przed Sądem Nie minie ich zasłużona kara za zbrodnie

We wtorek rozpoczęła się w Wojskowym Sądzie Rejonowym na sesji wyjazdowej w Wieluniu wielka kilkunastogodzinna rozprawa, przeciwko niedobitkom zbrodniczej bandy „Murata”.

Na ławie oskarżonych zasiadli: Kazimierz Szczepański, Zenon Grzegorski, Józef Coliński, Michał Wojtczak, Czesław Górecki i Stanisław Marczak.

Rozprawa toczy się w trybie postępowania doraźnego. Dwa grube tomy aktu oskarżenia — to nie kończą się lancuchem stalskich zbrodni, co dokumentują załączone do aktu, sprawy zdjęcia torturowanych, a potem zamordowanych ofiar.

Po częściowym zlikwidowaniu przez władze bezpieczeństwa w czerwcu 1946 roku bandy — grasującej pod dowództwem „Warszycy”, skazanego wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi na karę śmierci — pozostała jeszcze w powiatach sieradzkim i wielunijskim garstka niedobitków. Nie skorzystali oni — jak to uczyniła większość uczestników podziemia — z dobrodziejstwa amnestii, i nie ujawnili się, nie przystąpili do uczciwej pracy, lecz postawili sobie za cel dalsze prowadzenie bandyckiego rzemiosła.

Niedobitki bandy leśnej, pod dowództwem osławionego „Murata”, skazanego w lutym ub. roku na karę śmierci, dalej uprawiali działalność bandycką na terenie województwa łódzkiego i częściowo w województwie poznańskim, dokonując systematycznie aktów terroru przeciwko działaczom demokratycznym, grabiąc mienie państwowe i społeczne, mordując w okrutny sposób spokojnych obywateli i młodziaków i wsi.

Napady i mordy odbywały się

1 Maja nastąpi otwarcie Powszechnego Domu Towarowego

Bogaty asortyment towarów dla świata pracy Szybka i uprzejma obsługa — zasadą obowiązującą

Powszechny Dom Towarowy w Piotrkowie uruchomiony będzie w dniu 1 Maja. Zawdzięczać to należy wypełnieniu powyższych zobowiązań zespołu pracowniczego, zajętego przy organizacji tej nowej, wielkiej placówki. Zadanie przygotowania pomieszczeń PDT do otwarcia wymaga dużego wysiłku ekipy organizacyjnej naczelnej dyrekcji P.D.T., ekipy stolarsko-monterskiej Zakładów nr 1 w Warszawie oraz ekipy malarskiej z Łodzi, jak również miejscowych ekip pomocniczych.

21 DOM TOWAROWY

Jest to 21 Dom Towarowy, przez nas uruchamiany — mówi nam szef ekipy organizacyjnej dyrekcji. Między innymi tworzyliśmy Powszechny Dom Towarowy w Warszawie, Krakowie, Szczecinie, a ostatnio w Bydgoszczy. Mamy więc doświadczenie — nie dotrzymaliśmy jednak terminu, gdyby nie współpracująca z nami ekipa stolarska majstra Starsiaka, pracująca z prawdziwym zapalem. Główną więc zasługą robotników będzie fakt, że Piotrków otrzyma w terminie piękny Dom Towarowy.

CO BĘDZIEMY MOGLI NABYĆ W P.D.T.?

Piotrkowski P.D.T. mieścić się będzie w dobrze dobranym miejscu. Dawna Hala Targowa odpowiednio przerobiona i odnowiona, ogrzana centralnie i wyposażona w estetyczne jasne kioski — pomieszczy z latwością kilka tysięcy klientów.

Dom Towarowy dzielić się będzie na trzy główne działy: przemysłowy, włókienniczy i spożywczy, z których każdy posiadać będzie około 11 kiosków. Tak więc będziemy mieć następujące kioski sprzedające: metalowy (gospodarstwa domowego i elektrotechniczny), papierniczy i ksiązkowy, ceramiczny, towarów różnych, chemii gospodarczej, zabawkarski, obuwniczy, galanterijno-skórzany. W dziale włókienniczym kioski z wełną, bawełną, jedwabem, lnem, galanterią, pasmanterią oraz dwa

salony konfekcyjne: damski i męski. Dział włókienniczy zaopatrzony będzie w bogaty asortyment wszystkich materiałów sprzedawanych bez żadnych ograniczeń.

W dziale spożywczym nabyć będzie można artykuły kolonialne, monopolowe i nabiał. Będziemy się również mogli napić mleka i śmietany w Barze Mlecznym.

APARATY FOTOGRAFICZNE, MASZYNY DO SZYCIA I ZABAWKI

Powszechny Dom Towarowy zaopatrzy Piotrków w takie towary, których dotąd nie prowadził na naszym terenie żaden sklep handlu uspołecznionego.

Na specjalną uwagę zasługują tu szeroki wachlarz marek i gatunków aparatów fotograficznych, po cząwszy od najtańszych aż do Prektiflexów, Kineoexactów i najnowocześniejszych, a także „Moskwa” i „Komsomolec”. Będą tu również maszyny do szycia, różnych typów zegarki kieszonkowe, zegary ściennie i bogaty dział zabawek dzie

cięcych metalowych, drewnianych, gumowych, artystycznych i poruszanych precyzyjnymi mechanizmami. Sprzedawane będą również znaczki termosy węgierskie, obuwie i tecki, importowane, będą instrumenty strunowe i akordeony. Sprzedaż odbywać się będzie za gotówkę i ratalnie.

UPRZEJMOSĆ WOBEC KLIENTÓW ZASADĄ HANDLU USPOŁECZNIONEGO

Kierownictwo P.D.T. nie zapomina o najważniejszym zagadnieniu: o odpowiednim wyszkoleniu personelu. Zdając sobie sprawę z faktu, że klientami będzie przede wszystkim świat pracy, który musi być obsługiwany szybko i uprzejmie — otworzono już kurs dla pracowników. Na kursie, obejmującym w tej chwili 80 proc. potrzebnego personelu — wykładają 4 członków ekipy organizacyjnej, zapoznając przyszłych handlowców z towarem, znawstwem, uciążliwymi technicznymi i wpaływając im ideologiczne zasady handlu uspołecznionego.

Sprawnie przebiega skup zboża w powiecie piotrkowskim

Rezultaty uzyskane w pierwszym kwartale planowego skupu zboża w powiecie piotrkowskim wykazują znaczną nadwyżkę w porównaniu z analogicznym okresem roku 1949.

Ostatnio rady narodowe, koordynują działalność wszystkich organizacji terenowych, współdziałających w skupie zboża oraz zatwierdzają rozdział miesięcznych planów skupu na poszczególne gminy i gromady. Rady narodowe kontrolują także wykonanie planów skupu i odgrywają rolę ośrodka mobilizującego masy chłopskie do zwalczania spekulacyjnych kombinacji bogaczy wiejskich. Najlepszymi rezultatami w tej pracy poszczycić się może rada narodowa w Uszynie, znacznie gorzej pracuje gminna rada w Podolinie.

Ożywiona działalność wykazuje także „trójki”, kontrolujące wykonanie gromadzkich pla-

nów skupu zboża i ujawniające bogaczy wiejskich, którzy ukrywają zboże zamiast odstawić je do punktów skupu. Działalność rad narodowych na tym odcinku, akcje „trójek” oraz właściwa postawa chłopów z poszczególnych gromad naszego powiatu jest przyczyną, że skup

Robotnicy leśni Nadleśnictwa Mszczewo wykonali zobowiązania 1-Majowe

Pracownicy leśni z Nadleśnictwa Mszczewo na zebraniu Związku Zawodowego Pracowników Leśnych podjęli następującą uchwałę: „W celu uczczenia Święta Pracy robotnicy i pracownicy umysłowi Państwowego Nadleśnictwa Mszczewo postanawiają ukończyć kampanię za lesiania przedterminowo, tj. do dnia 20 kwietnia”.

Jak wygląda wykonanie tego zobowiązania?

W planach zalesiania terenów leśnych projektowano ukończyć

prace te do dnia 5 maja br., jednakże 1-szo Majowe zobowiązanie robotników leśnych przyspieszyło termin ukończenia tych prac o 15 dni.

Robotnicy Nadleśnictwa Mszczewo poszczycić się dziś mogą wykonaniem powyższego zobowiązania. Na jeden dzień przed terminem podjęty Czyn 1-szo Majowy został w pełni zrealizowany. Przyniosło to ponad pół miliona złotych oszczędności na szemu Państwu.

(R)

Kiedy zostanie otwarty przystanek kolejowy w Milejowie?

Sprawa otwarcia przystanku osobowego na posterunku blokowym w Milejowie (odcinek między Rozprzą a Piotrkowem) pomimo czynionych starań przez gminną i powiatową radę narodową stanęła obecnie na martwym punkcie mimo, iż kilkakrotnie zjeżdżały do Milejowa komisje złożone z ekspertów P.K.P. Zaznaczyć należy, że sprawa otwarcia przystanku w Milejowie leży na sercu nie tylko mieszkańcom tej miejscowości,

lecz także sąsiednich wsi: Krzyżanowa, Longinówki, Gliny, Kolonii Krzyżanowskiej i wielu innych.

Dotychczas ucząca się młodzież wiejska z tych wsi zmuszona jest chodzić pieszo do szkół w Piotrkowie po 7 km. w jedną stronę. Odbywa się to ujemnie zarówno na stan zdrowia młodzieży, jak i na poziom nauki. Podobnie przedstawia się sytuacja z mieszkającymi w tych wsiach kolejarzami i robotnikami fabrycznymi, pracującymi w Piotrkowie. Jedynym rozwiązaniem tego problemu jest uruchomienie w Milejowie przystanku osobowego.

Wyższe władze kolejowe a zwłaszcza Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Łodzi winna zająć się tą sprawą. Trzeba tu zaznaczyć, że w Milejowie znajdują się już z obu stron toru kolejowego perony, co jest poważnym udogodnieniem dla uruchomienia przystanku, na który czeka niecierpliwie pracująca ludność robotnicza i chłopska oraz wiejska młodzież szkolna.

(H.M.)

Migawki sulejowskie W SULEJOWIE POWSTANIE SPÓŁDZIELNIA

PRODUKCyjNA Na ostatnim wspólnym zebraniu aktywni PZPR i ZSL oমানیو sprawę stworzenia w Sulejowie spółdzielni produkcyjnej. Ze względu na to, iż mieszkańcy Sulejowa — rolnicy z myślą stworzenia spółdzielni produkcyjnej noszą się od dawna, należy się spodziewać, że idea spółdzielczego gospodarowania na tym terenie przybierze w nie dalekiej przyszłości konkretne kształty.

WAPIENNIKI POD NOWYM ZARZĄDEM

Zarząd Miejski przejął od lutego br. prowadzenie miejscowego wapiennika, dzierżawionego dotychczas przez osobę prywatną. Praca w wapienniku, znajdującym się pod nowym zarządem, rozwija się pomyślnie, dając na osiem przemysłowi coraz znaczniejsze ilości cennego surowca.

KOSTKA

NA ULICY PIOTRKOWSKIEJ Z nastaniem wiosny władze miejskie przeprowadzają szereg prac porządkowych. Między innymi trwa już robota przy zmianianiu nawierzchni na głównej ulicy miasta — Piotrkowskiej. Dotychczasowe „kocie łby” zostaną zamienione piękną i trwałą kostką granitową.

REKRUTACJA

ROBOTNIKÓW DO PGR-ów Od kilku dni w Zarządzie Miejskim przyjmuje się zgłoszenia kandydatów na wyjazd do pracy w Państwowych Gospodarstwach Rolnych w województwach: szczecińskim i olsztyńskim. Chętni do pracy znajdują tam dobre płatne zajęcia.

OBSDZONO DRZEWKAMI GRUBY ŻOŁNIERZY RADZIECKICH I POLSKICH

Koło samorządowe TPRP rozsądziło drzewkami groby dziecięce i polskich żołnierzy, którzy polegali przy oswojaniu Sulejowa.

(S)

Próby lotu harcerskich modeli latających

10 konstruktorów z harcerskiej modelarni ze zbudowanymi przez siebie 9 modelami wybrało się w tych dniach na stadion miejski. Nad stadionem dłuższy czas szczyłoby harcerskie modele. Najlepszym szybowcem, który osiągnął 45 metrów przelotu jest prosty w konstrukcji model wykonany przez Joneczkę. Rekord przelotu na tych wiosennych próbach modelarskich do był także model typu „Zak”, który przeleciał 72 metry.

Próby lotu modeli szybowcowych typu „Smyk”, oznaczających się b. skomplikowaną konstrukcją nie przyniosły spodziewanych efektów. Rekordowy czas przelotu „Smyka” wyniósł 28 sekund.

Stwierdzić należy, że inicjatywa piotrkowskiego hufca harcerskiego, który prowadzi dla chłopów modelarnię lotniczą, warta jest poparcia, gdyż piękny sport konstrukcji modeli latających ma liczne wartości, nie tylko czysto praktyczne.

(M-a)

»Zielony karnawał» w Piotrkowie

Coraz częściej zjeżdża do naszego miasta zespół „Artosa”. Piotrkowianie z prawdziwą radością witają występy łódzkich i warszawskich aktorów, którzy dostarczają mieszkańcom naszego miasta cennej rozrywki kulturalnej, tym cenniejszej, że nie posiadamy własnego teatru. Piotrkowski świat pracy ma możliwość obejrzenia interesujących i wartościowych spektakli, dzięki wprowadzonym znikom dla członków związków zawodowych.

Staraniem delegatury „Artosa” w dniu 19-go bm. zjadła do nas aktywność z „Zielonym karnawałem”. Przedstawienie o godzinie 16 przeznaczono będzie dla młodzieży szkolnej. Przy kupnie biletów na przedstawienie wieczorowe o godzinie 19.30 członkowie związków zawodowych zniżką. Należy się spodziewać, że i ta impreza — jak zresztą wszystkie imprezy artosowe — cieszyć się będzie wielkim powodzeniem.

S.

PCK organizuje kurs dla pielęgniarek

Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża w Piotrkowie, pragnąc zwiększyć ilość fachowych sił pielęgniarzkich na terenie naszego miasta, organizuje z dniem 1 czerwca br. bezpłatny kurs dla młodszych pielęgniarek. Wykłady odbywać się będą w godzinach między 15 a 21. O przyjęcie na kurs mogą się ubiegać kobiety w wieku od 17 do 35 lat, mające ukończone przynajmniej 7 klas szkoły podstawowej. Szczegółowych informacji w sprawie kursu można zasięgnąć w biurze Oddziału PCK, ul. Stalina 45.

(H)

Ogłoszenia drobne

ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni Społ. Nr 241-9786 na nazwisko Kuśnierczyk Stanisław, zam. wiesz. Cieslin, gm. Rozprza, wyd. przez Ubezpieczalnię w Piotrkowie. 71

ZGUBIONO książeczkę wojskową, bilet miesięczny, legitymację uczniowską, ZMP, Bański Józef, Gorzkowice. 70

ZGUBIONO legity. Zw. Zaw. Prac. Przemysłu Chemicznego, Nr 103304, na nazwisko Grzegorzewski Jan, Piotrków Tryb.. 67

Piękny czyn pracowników Zjednoczenia Szklarskiego

Pracownicy umysłowi Piotrkowskiego Zjednoczenia Szklarskiego, pragnąc godnie uczcić międzynarodowe Święto Robot-

ników, Antoni Klara i Bronisław Balcerzak.

Nowe ambulanse dentystyczne wyjechały w teren

W chwili obecnej w całym kraju czynne są już 23 ambulanse, w których leczą się dzieci robotnicze i chłopskie, przede wszystkim w miejscowościach i wsiach oddalonych od dużych miast i pozbawionych pomocy dentystycznej.

Nowoprzybyłe z Czechosłowacji samochody-ambulanse posiadają, w porównaniu z dotychczas używanymi, wygodniejszą i lepszą konstrukcję oraz dużo nowocześniejsze urządzenia. Ponadto ambulanse te rozporządzają 4 przenośnymi fotelami dentystycznymi wraz z kompletnym urządzeniem. Fotele mogą być zainstalowane w każdym budynku, co w znacznym stopniu przyczyni się do szybszego i sprawniejszego obsługiwanie młodocianych pacjentów.

W najbliższym czasie przewidziane jest sprowadzenie z Czechosłowacji dalszych ambulansów tego typu

(H)

Co pisała prasa łódzka 19 kwietnia 1930 r.

REDUKCJA 60 TYSIĘC SZEWCOW
Stale potęgając się kryzys oraz import obuwia z zagranicy...

KRWAWY ROZRUCHY W ZAWIERCIU
Wielki tłum bezrobotnych w Zawierciu ruszył wczoraj na gmach magistratu...

SYMBOLICZNE 12 PROCENT
Dane statystyczne wykazują, że tylko 12 procent zatrudnionych w Polsce robotników i robotniczek...

FRUWAJĄCE BALKONY
W domu przy ul. Barbary 28 w Wieluniu oberwał się balkon, który runął na ulicę...

TOPIELEC W KOZIEROGACH
Skutkiem braku dozoru ze strony rodziców utonął wczoraj w Kozierogach, 2-letni chłopiec Zenon Grzeszczak.

OWOCNYCH OBRAD
Wczoraj rozpoczął w Łodzi dwudniowe obrady I Krajowy Zjazd Delegatów Zrzeszenia Sportowego „Włókniarz”.

ZE SPORTU

Sport strzelecki — sportem mas!

W Łodzi mamy już 47 sekcji strzeleckich, ale ilość tę musimy podwoić

W Łodzi odbyło się niedawno zebranie Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego okręgu łódzkiego. Obradom przewodniczył sprężyście plk. Zajaczkowski...

niem było tylu przedstawicieli, aby sala ich nie była w stanie pomieścić...

FRONTOM DO WSI I MŁODZIEŻY

W roku bieżącym zwrócona będzie uwaga na szkolenie zawodników, ustalenie składu reprezentacji, otoczenie opieką przodowników strzelectwa sportowego...

Oznaka Strzelecka to sprawa, która leży bardzo na sercu nowym władzom związku.

TERMINARZ ZAWODÓW STRZELECKICH

Terminarz zawodów strzeleckich w okręgu łódzkim na rok 1950 przedstawi się jak następuje:

- 1-30 kwietnia — masowe zawody strzeleckie;
1-31 maja — zawody strzeleckie w ramach Czynu 1-Majowego;
1-31 czerwca — letnie zawody strzel. o Oznakę Strzelecką;
15-31 czerwca — mistrzostwa powiatowe;
1-15 lipca — mistrzostwa wojewódzkie (okręgowe);
20-25 lipca eliminacja do zawodów o mistrzostwo Polski;
23-30 lipca mistrzostwa Polski w Szczecinie;
1-16 lipca — zawody o Puchar Bałtyku z udziałem reprezentacji ZSRR, CSR, Rumunii, Bułgarii, Węgry, Albanii i Polski;
1-30 sierpnia — masowe zawody o Oznakę Strzelecką;
1-30 września — zawody sportowych mistrzów Polski. Prasy Sportowej, pracowników WKKF oraz ORZZ;
10-28 października — masowe zawody z okazji miesiąca Pogłębieńa Przysiężni Polsko - Radzieckiej;
5-25 listopada — masowe zawody jesienne o Oznakę Strzelecką.

SKŁAD NOWEGO ZARZĄDU

Skład nowego Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego przedstawia się jak następuje: plk. dr. Zajaczkowski (Legia), przedstawiciel ORZZ (vacat), przedstawiciel ZMP (vacat), Mrozowski (Związkowiec), Krylikopad (Kolejarz), kpt. Swinecki (Gwardia), Michałski (Włókniarz), Gasiowski (PO „SP”), Hinc (Gwardia), Gościwiec (Legia), kpt. Łuski (Legia), kpt. Gmitrowicz (Legia), Różański i Lentecki (Legia).

Komisja rewizyjna: kpt. Szperling, por. Jedynak, wzytator Kwiatkowski, zastępcy: Wierzbicki i Michałski.

Na zakończenie podkreślić należy przemówienie przedstawiciela PZSS mjr. Matuszaka, który w sposób treściwy i dokładny poinformował zebranych o celach i zadaniach sportu strzeleckiego w Polsce Ludowej.

STRZELECTWO SPORTOWE DOSTĘPNE DLA WSZYSTKICH

Plk. Zajaczkowski, zaznaczył zagajając obrady, że strzelectwo sportowe jest obecnie dostępne dla mas — dla robotnika i chłopca. Dużo wysiłków kosztowało zarząd staranie się o broń i amunicję dla poszczególnych sekcji.

Przedstawiciel PZPR tow. Skalski apelował do zebranych, aby w swych klubach rozszerzyli propagandę o strzelectwo sportowe, i aby na następnym walnym zebraniu...

Owocnych obrad życzymy wam sportowcy-włókniarze!

Wczoraj rozpoczął w Łodzi dwudniowe obrady I Krajowy Zjazd Delegatów Zrzeszenia Sportowego „Włókniarz”. Obrady odbywały się w gmachu ORZZ przy ul. Traugutta i niewątpliwie przyniosą wiele nowych korzyści, jeśli chodzi o dalszy rozwój kultury fizycznej i sportu wśród naszych włókniarzy.

Obrady delegatów Zrzeszenia Sportowego „Włókniarz” mają szcze gólnie doniosłe znaczenie dla robotniczej Łodzi. Łódź, jako stolica naszego przemysłu włókienniczego, z uwagą śledzić będzie ich przebieg, z uwagą będzie śledzić, czy główna ich troska będzie rzeczywistość dalsze umowienie kultury fizycznej wśród najszerszych mas ludzi pracy, czy wręcz przeciwnie, z miejsca stopniowe oczyszczanie szeregów zrzeszenia z elementów obcoklasowych i szkodliwych dla pomyślnego rozwoju kultury fizycznej i sportu w myśl wskazań uchwały BP KC.

Odprawa wiceprezesów kulturalno-oświatowych

Zarząd Łódzki ZMP Wydział K.F. i Sportu zawiadamia, że w dniu 20 kwietnia o godz. 17 w sali konferencyjnej Zarządu Łódzkiego ZMP odbędzie się ogólnolódzka odprawa w-cie prezesów kult. - oświatowych kół klubów i Zrzeszeń Sportowych z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawa 1-go Maja. 2) Sprawy organizacyjne. 3) Dyskusja.

Zarząd Łódzki ZMP Wydz. Kult. - Fiz. i Sportu

Mistrzostwa Polski w ciężkiej atletyce

Podnoszenie ciężarów: waga kogucia — Kaczmarek (Słask) — 217,5 kg., piorkowa — Skowronek (Słask) — 260 kg., lekka — Scigala (Słask) — 262,5 kg., średnia — Trutkowski (Kraków) — 260 kg., ciężka — Dajnowiec (Gdańsk) — 287,5 kg., ciężka — Hejduk (Pomorze) — 315 kg. Zapasy: musza — Sznajder (Poznań), kogucia — Smul (Wrocław), piorkowa — Toboła (Słask), lekka — Strozek (Kraków), półśrednia — Gołas (Słask), średnia — Radon (Kraków), ciężka — Maraszewski (Słask), ciężka — Joneczyk (Gdańsk).

Jutro piłkarze Związkowca grają w Pabianicach

Jutro 20 bm. w Pabianicach tamtejszy Włókniarz rozegra spotkanie o mistrzostwo klasy A okręgu łódzkiego ze Związkowcem z Łodzi. Po czatach o godz. 17.

Ze względu na wyrównany poziom obu zespołów należy się spodziewać ciekawej gry.

Zmiany w składzie ekipy kolarzy Niemieckiej Republiki Demokratycznej

WARSZAWA. Na trasie Berlin — Lipsk odbył się wyścig kolarski, w którym uczestniczyli zawodnicy, przewidziani do reprezentowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej w wyścigu Warszawa — Praga. Wyścig przeprowadzony był w bardzo ciężkich warunkach atmosferycznych. Najlepiej z zawodników kadry repr. uplasował się Gaede z Magdeburga, który ukończył wyścig na V miejscu, przebywając 183 km. trasę w czasie 7:07,36. Pozostali reprezentanci zajęli dalekie miejsca. Jako następni byli: Graebner, który był 17 i Hey — 18. Wobec tego, że dwaj dalsi reprezentanci Weinert i Meyster znajdują się również w sja bej formie, a Urban jest chory, porjektuje się uzupełnienie składu drużyny reprezentacyjnej nowymi zawodnikami. Jako reprezentanci przewidziani są: Schellhammer (Berlin), Busse i Dietrich (obaj Lipsk).

WIĘKSZE WYGRANE 59 LOTERII

6-ty dzień ciągnięcia II kl.

Główna wygrana dnia 1.000.000 zł pada na Nr 18220 w Łodzi. Wygrane po 500.000 zł padły na Nr Nr 2123 55493. Wygrana 200.000 zł pada na Nr 19736. Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr 2989 6040 9088 9454 16289 6943 24466 50433 60012 89809 95900. Wygrane po 40.000 zł padły na Nr Nr 5354 3999 26777 86763 43816 49670 54885 68507 80796 83440 34073 86488 101937 106595. Wygrane po 16.000 zł padły na Nr Nr 465 1896 11696 17248 20386 22440 24119 25718 26304 33301 36265 38974 41991 48490 55263 56939 58934 59694 61223 67494 71402 73786 77703 79 286 80015 80266 81390 82244 89881 85172 86596 87980 94471 94653 97997 101695 102882 105796.

Koło Sportowe Centrali Tekstylnej

nie chce pozostać w tyle

Koło Sportowe Nr. 86 Centrali Tekstylnej w odpowiedzi na apel Koła Sportowego Nr. 248 przy Polskich Zakładach Zbożowych zobowiązało się w ramach Czynu 1-Majowego do: wykonania własnoręcznie 4 boisk do gry w siatkówkę 2 boisk do gry w koszykówkę i zorganizowania w dniu otwarcia boisk 30. IV. 1950 r. meczów piłki siatkowej i koszykowej z udziałem drużyn innych Kół Sportowych. Zgłoszenia prosimy kierować na adres Koła Sportowego Nr. 86, w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 76.

Najwyższy czas aby Widzew przelamał złą „passę“

Sytuacja reprezentanta drugiej ligi okręgu łódzkiego Widzewa jest jak do tej pory katastrofalna. Na cztery spotkania nie zdobył ani jednego punktu. Stosunek bramek również nie przynosi łodzianom zaszyciu.

W niedzielę Widzew gości zespół Stali z Sosnowca. Cała Łódź sportu wa życzy Widzewowi, aby w meczu tym przelamał złą „passę“. Czy same życzenia coś pomogą? — Śmiejemy wątpić!

Należy przede wszystkim wyszukać trenera, bo zdaje się do tej pory Widzew nie posiada takiego. Następnie ustalić skład zespołu i nie czynić już dalszych eksperymentów, gdyż na nic one się nie przydadzą.

Łodzianom grozi spadek do klasy okręgowej tak jak w roku ubiegłym stało się z PTC Gwardia. A więc do pracy piłkarze Widzewa. W niedzielę trzeba zagrać będzie ambicie i z poświęceniem...

Co się stało z „Kolejarzem“? Na marginesie ostatnich spotkań w bokserskiej klasie B

W zawodach o drużynowe mistrzostwo klasy B w boksie uzyskano następujące wyniki: Związkowiec Tomaszów — Widzew 9:7, Włókniarz Pabianice — Stal 14:2, Kolejarz — Korab 0:6 (walkover), Spójnia — Gwardia 10:6, Włókniarz Tomaszów — Legia Sieradz 8:8. Od pewnego czasu zespół Kolejarza nie stawia się do walki o punkty, a przeciwnik otrzymuje zwycięstwo walkowerem.

Table with 2 columns: Team Name and Score. Rows include: Włókniarz Pabianice 17 25 160:104, Związkowiec Tom. 15 23 144: 83, Włókniarz Tom. 17 21 160:104, Legia Łódź 16 20 152: 93, Spójnia Kutno 15 18 135: 99, Korab Piotrków 14 16 156: 84, Legia Sieradz 16 16 101:141, Gwardia Piotrków 17 13 119:141, Widzew 16 12 111:143, Kolejarz 17 6 77:187, Stal 16 6 63:187.

W sobotę Legia w Łodzi zmierzy się ze Związkowcem z Tomaszowa. Faworytem jest zespół miejscowy, jednak nie należy lekceważyć tomaszowian.

W niedzielę w Tomaszowie tamtejszy Włókniarz rozegra zawody z Korabem z Piotrkowa. Sądziemy, że wynik remisowy będzie niemiernie silny i umiejętności obu zespołów Spójnia uzyska dobry wynik z Kolejarzem, ewentualnie znów będzie walkover, gdyż kolejarze nie stawiają się do zawodów.

Włókniarz Pabianice ma zapewnić zwycięstwo w spotkaniu z Widzewem. Stał stoi na straconej pozycji w zawodach z Legią z Sieradza.

Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redakcja: KOLEGIUM REDAKCYJNE. Telefony: 216-14, 218-23, 219-02, 218-19. Redaktor naczelny: 216-14, Zastępca red. naczelny: 218-23, Sekretarz odpowiedzialny: 219-02, Dział partyjny: 218-19. Dział korespondentów robotniczych i chłopieckich oraz redak. orów gazetek ściennejnych: 219-42, Dział mutacji: 223-27, Dział miejski i sportowy: 254-21, wewn. 2 i 11, Dział ekonomiczny: 218-1, Dział rolny: 254-21, wewn. 9. Redakcja: nochn: 172-31. Kolportaż: Łódź, Piotrkowska 79, tel. 222-22, Administracja: 269-4, Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 104a, tel. 111-59 i 114-75. Wydawca: RSW „Prasa”. Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 85, III-cie piętro. Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 206-42. Prenumerata przyjmuje: P.P.K. „Kuch” za konto P.K.O. Nr. VII-8633.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR im. STEFANA JARACZA (ul. Jaracza 27)
Dzisiaj o godz. 19.15 komedia M. Bańkiewicza pt. „Dom obrwany”.

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY (ul. Obr. Stalingradu 21, tel. 150-36)
Codziennie o godz. 19.15 „Niemy” Leona Kruczkowskiego ze Zdzisławem Karczewskim w roli prof. Sonnenbrucha.

PAŃSTWOWY TEATR NOWY (Daszyńskiego 34, tel. 181-34)
Godz. 19.15 „Makar Dubrawa”

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” (ul. Piotrkowska 243)
Dzisiaj o godz. 19.15 „Królowa przedmieścia”.

TEATR „OSA” (Traugutta 1, tel. 272-70)
Dzisiaj o godzinie 19.30 komedia C. Goldoniego „Oberżystka”.

PAŃSTWOWY TEATR LALEK „PINKO” (ul. Nawrot 27, tel. 135-74)
Dzisiaj, dnia 19 kwietnia br. o godzinie 9.30 widowisko zamknięte dla szkół pt. „Historia cała o niebieskich młynkach”.

PAŃSTWOWY TEATR LALEK „ARLEKIN”
Dzisiaj, dnia 19 kwietnia br. o godzinie 17.15 widowisko pt. „Złota rybka”.

KINA

ADRIA — dla młodzieży (Scałna 1) „Mali detektywi” godz. 16, 18, 20
BAJKA (Franciszkańska 31) „Czwarty peryskop” godz. 18, 20
BAŁTYK (Narutowicza 20) „Hrabia Monte Christo” I seria godz. 17, 19, 21

GDYNIA (Daszyńskiego 2) „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 16” godz. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
HEL — dla młodzieży (Legionów 2) „Ostatni Mohikanin” godz. 16, 18, 20
MUZA (Pabianicka 178) „Ali-Baba i 40 rozbójników” — godz. 18, 20
POLONIA (Piotrkowska 67) „Dom na pustkowiu” godz. 16, 18, 30, 21

PRZEDWIOSNIE (Żeromskiego 76) „Maskarada” — godz. 18, 20
ROBOTNIK (Kilińskiego 178) „Hrabia Monte-Christo” II seria godz. 18, 20, 20, 30
ROMA (Rzgowska 84) „Córka marynarza” — godz. 18, 20
REKORD (Rzgowska 2) „Dusze Czarnych” dla młodz. godz. 16

„Awantura na wsi” godz. 18, 20, film dozwolony od lat 14
STYLOWY (Kilińskiego 123) „Jasna droga” godz. 18, 20
ŚWIT (Bałucki Rynek 2) „Niecierpliwość serca” — godz. 18, 20
TĘCZA (Piotrkowska 108) „Grzesznicy bez winy” godz. 16.30, 18.30, 20.30

TATRY (Sienkiewicza 40) „Serenada w Dolinie Stońca” godz. 16, 18, 20
WISŁA (Daszyńskiego 1) „Słoń i mrowka”, „Mistrz narciarski”, „Noc noworoczna”, „Kim zostanie?” „Dzieje jednej obrączki” (kreskówki kolorowe) godz. 16.30, 18.30, 20.30
WŁÓKNIARZ (Próchnika 16) „Upiór w Operze” godz. 16.30, 18.30, 20.30
WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16) — „Hrabia Monte-Christo” II seria godz. 16, 18, 20
ZACHĘTA (Zgłębska 26) „Nowy Dom” godz. 18, 20

Co usłyszymy przez radio

Program na środę, 19 kwietnia br. 12.04 Dziennik pol. 13.35 Audycja szkolna dla klas 10-11 „Wielka emigracja”. 14.00 „Warszawa osrodkiem życia naukowego” — pog. 14.20 (L) Muzyka kameralna, 14.55 Koncert solistów 15.30 „W rocznicę powstania w ghetcie warszawskim” — aud. dla świetlic dziecięcych. 16.00 Dziennik popoł. 16.40 (L) Recital śpiewaczy Lidii Skowron, akomp. K. Bacewicz. 17.00 Koncert z Poznania.

17.45 „Bracia-bohaterowie” — pow. dla młodz. 18.15 (L) „Zagadki muzyczne” — aud. słown.-muz. w opr. B. Busiakiewicza. 18.40 Wszelchnia Radiowa. 19.00 Aud. dla wst. 19.15 Koncert. 20.00 Dziennik wieści. 21.00 Koncert Chopinowski. 22.00 Opowieści radiowa o A. Mickiewiczu. 22.45 (L) W dziewiątą rocznicę powstania w ghetcie warszawskim”. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.15 Symfonia Czajkowskiego I-sza aud.

S. Dikowski 16)

Koniec „Sago-Maru”

Podczas gdy samice ogonami oczyszczają dno, samce stały na straży. W odległości pięciu metrów w dół rzeki przemykały gołce, bardzo zwinne ryby płamiste, przypominające z kształtu i zabarwienia forele. Czekały aż się skończy składanie ikry, żeby się rzucić do dołek i zeżreć ją...

Ale nie z tego! Lososie-samce, chociaż osłabie po podróży, lecz maszyniście aniżeli gołce, odważnie rzucały się na drapieców. Odpędziwszy zuchwałców, wracały do samic, popychały je głowami, chwytaly za ogon, jak gdyby pragnąc, aby ich towarzyszkę jak najprędzej pozbyły się niebezpiecznego ciężaru.

Wręczcie ujrzałem, jak o jakiejś pół metra od mych nóg samica, kurecząc się, pomagając sobie silnymi szarpnięciami ogona, wyrzuciła z siebie na oczyszczone dno białoróżowe ziarnka ikry. Samiec podskoczył, oblał je mleczem i obie ryby zaczęły narzucać na ikre piasek i żwir. Wkrótce utworzył się na dnie jeden z tych niewielkich pagórków, które napotykałem, gdy szedłem ku środkowi odnogi.

Małżeństwo, pokręciwszy się nad pagórkem i przekonawszy, że ich skarbowi nic nie grozi, wolno popłynęło w górę rzeki. Teraz ruchy ryb były niepewne, apatyczne. W wstko dla nich

było skończone. Skazane na śmierć, nie wiedziały, jak mają spędzić swe ostatnie chwile; zbliżały się do cudzych gniazd, kreśliły się, odpędzały gołce i, wręczcie, zatrzały się gdzieś w potężnej masie ryb, płynących od strony morza.

Zachmurzyło się, zaczął dąć wiatr, woda się pomarszczyła. Szcze kając zębami, wylazłem na brzeg i zacząłem rozcierać zdrętwiałe łydki. Ogarnęło mnie jakieś przykre uczucie. Wałęsać się przez całe życie po obcych morzach, wrócić na starość do rodzinnej rzeki i przewrócić się do góry bruchem nie ujrzawszy potomstwa. Do tego zdolne są tylko takie włoścegi jak lososie.

W drodze powrotnej zatrzymałem się koło miejsca, gdzie „tańczyły” cztery samce. Zdechłej samicy już nie było widać. Obszukałem wzrokiem dno i z trudem odnalazłem ogon ryby, sterzącej ze żwiru. Jak widać, instynkt, który pomaga lososiom w odnalezieniu najczystszej wody dla złożenia ikry, kazał samcom przykryć podłanie piaskiem i kamieniami.

Po pół godzinie wróciłem na kuter. Kołosków rozmawiał z łądem. Sączków oczyścił szmerglem przewód benzynowy, — jak każdego mechanika świerzbiały go ręce na widok kawałka miedzi lub mosiądza.

Bez wszelkiego zainteresowania wysłuchał opowiadania o moich obserwacjach. Prawo natury — powiedział ziewając. — Ryby składają ikre, walczą, zdychają, jak im natura przykazała. — Złapałeś chociażby jedną?